Actus Apostolorum

Cap. 1 [1] Primum quidem sermonem feci de omnibus,
o Theophile, quæ cœpit Jesus facere et docere [2] usque in
diem qua præcipiens Apostolis per Spiritum Sanctum,
quos elegit, assumptus est : [3] quibus et præbuit seipsum
vivum post passionem suam in multis argumentis, per dies
quadraginta apparens eis, et loquens de regno Dei.

[4] Et convescens, præcepit eis ab Jerosolymis ne
discederent, sed exspectarent promissionem Patris, quam
audistis (inquit) per os meum : [5] quia Joannes quidem
baptizavit aqua, vos autem baptizabimini Spiritu Sancto
non post multos hos dies. [6] Igitur qui convenerant,
interrogabant eum, dicentes : Domine, si in tempore hoc
restitues regnum Israël ? [7] Dixit autem eis : Non est
vestrum nosse tempora vel momenta quæ Pater posuit in
sua potestate : [8] sed accipietis virtutem supervenientis
Spiritus Sancti in vos, et eritis mihi testes in Jerusalem, et
in omni Judæa, et Samaria, et usque ad ultimum terræ.

[9] Et cum hæc dixisset, videntibus illis, elevatus est : et
nubes suscepit eum ab oculis eorum. [10] Cumque
intuerentur in cælum euntem illum, ecce duo viri
astiterunt juxta illos in vestibus albis, [11] qui et dixerunt :
Viri Galilæi, quid statis aspicientes in cælum ? Hic Jesus,
qui assumptus est a vobis in cælum, sic veniet
quemadmodum vidistis eum euntem in cælum.

[12] Tunc reversi sunt Jerosolymam a monte qui vocatur
Oliveti, qui est juxta Jerusalem, sabbati habens iter. [13] Et
cum introissent in cœnaculum, ascenderunt ubi manebant
Petrus, et Joannes, Jacobus, et Andreas, Philippus, et
Thomas, Bartholomæus, et Matthæus, Jacobus Alphæi, et
Simon Zelotes, et Judas Jacobi. [14] Hi omnes erant
perseverantes unanimiter in oratione cum mulieribus, et
Maria matre Jesu, et fratribus ejus.

15 In diebus illis, exsurgens Petrus in medio fratrum, dixit
(erat autem turba hominum simul, fere centum viginti) :
16 Viri fratres, oportet impleri Scripturam quam prædixit
Spiritus Sanctus per os David de Juda, qui fuit dux eorum
qui comprehenderunt Jesum : 17 qui connumeratus erat in
nobis, et sortitus est sortem ministerii hujus. 18 Et hic
quidem possedit agrum de mercede iniquitatis, et
suspensus crepuit medius : et diffusa sunt omnia viscera
ejus. 19 Et notum factum est omnibus habitantibus
Jerusalem, ita ut appellaretur ager ille, lingua eorum,
Haceldama, hoc est, ager sanguinis. 20 Scriptum est enim
in libro Psalmorum : Fiat commoratio eorum deserta, et
non sit qui inhabitet in ea : et episcopatum ejus accipiat
alter. 21 Oportet ergo ex his viris qui nobiscum sunt
congregati in omni tempore quo intravit et exivit inter nos
Dominus Jesus, 22 incipiens a baptismate Joannis usque in
diem qua assumptus est a nobis, testem resurrectionis
ejus nobiscum fieri unum ex istis. 23 Et statuerunt duos,
Joseph, qui vocabatur Barsabas, qui cognominatus est
Justus, et Mathiam. 24 Et orantes dixerunt : Tu Domine, qui
corda nosti omnium, ostende quem elegeris ex his duobus
unum, 25 accipere locum ministerii hujus et apostolatus,
de quo prævaricatus est Judas ut abiret in locum suum.
26 Et dederunt sortes eis, et cecidit sors super Mathiam :
et annumeratus est cum undecim Apostolis.

Cap. 2 1 Et cum complerentur dies Pentecostes, erant
omnes pariter in eodem loco : 2 et factus est repente de
cælo sonus, tamquam advenientis spiritus vehementis, et
replevit totam domum ubi erant sedentes. 3 Et
apparuerunt illis dispertitæ linguæ tamquam ignis,
seditque supra singulos eorum : 4 et repleti sunt omnes
Spiritu Sancto, et cœperunt loqui variis linguis, prout
Spiritus Sanctus dabat eloqui illis. 5 Erant autem in
Jerusalem habitantes Judæi, viri religiosi ex omni natione
quæ sub cælo est. 6 Facta autem hac voce, convenit
multitudo, et mente confusa est, quoniam audiebat
unusquisque lingua sua illos loquentes. 7 Stupebant

autem omnes, et mirabantur, dicentes : Nonne ecce
omnes isti qui loquuntur, Galilæi sunt ? 8 et quomodo nos
audivimus unusquisque linguam nostram in qua nati
sumus ? 9 Parthi, et Medi, et Ælamitæ, et qui habitant
Mespotamiam, Judæam, et Cappadociam, Pontum, et
Asiam, 10 Phrygiam, et Pamphyliam, Ægyptum, et partes
Libyæ quæ est circa Cyrenen : et advenæ Romani,
11 Judæi quoque, et Proselyti, Cretes, et Arabes :
audivimus eos loquentes nostris linguis magnalia Dei.
12 Stupebant autem omnes, et mirabantur ad invicem,
dicentes : Quidnam vult hoc esse ? 13 Alii autem irridentes
dicebant : Quia musto pleni sunt isti.

14 Stans autem Petrus cum undecim, levavit vocem suam,
et locutus est eis : Viri Judæi, et qui habitatis Jerusalem
universi, hoc vobis notum sit, et auribus percipite verba
mea. 15 Non enim, sicut vos æstimatis, hi ebrii sunt, cum
sit hora diei tertia : 16 sed hoc est quod dictum est per
prophetam Joël :
17 Et erit in novissimis diebus, dicit Dominus,
effundam de Spiritu meo super omnem carnem :
et prophetabunt filii vestri et filiæ vestræ,
et juvenes vestri visiones videbunt,
et seniores vestri somnia somniabunt.
18 Et quidem super servos meos, et super ancillas meas,
in diebus illis effundam de Spiritu meo,
et prophetabunt :
19 et dabo prodigia in cælo sursum,
et signa in terra deorsum, sanguinem, et ignem, et
vaporem fumi :
20 sol convertetur in tenebras,
et luna in sanguinem,
antequam veniat dies Domini magnus et manifestus.
21 Et erit : omnis quicumque invocaverit nomen Domini,
salvus erit.
22 Viri Israëlitæ, audite verba hæc : Jesum Nazarenum,
virum approbatum a Deo in vobis, virtutibus, et prodigiis,
et signis, quæ fecit Deus per illum in medio vestri, sicut et

**vos scitis : 23 hunc, definito consilio et præscientia Dei
traditum, per manus iniquorum affligentes interemistis :
24 quem Deus suscitavit, solutis doloribus inferni, juxta
quod impossibile erat teneri illum ab eo. 25 David enim
dicit in eum :
Providebam Dominum in conspectu meo semper :
quoniam a dextris est mihi, ne commovear :
26 propter hoc lætatum est cor meum, et exsultavit lingua
mea,
insuper et caro mea requiescet in spe :
27 quoniam non derelinques animam meam in inferno,
nec dabis sanctum tuum videre corruptionem.
28 Notas mihi fecisti vias vitæ :
et replebis me jucunditate cum facie tua.
29 Viri fratres, liceat audenter dicere ad vos de patriarcha
David, quoniam defunctus est, et sepultus : et sepulchrum
ejus est apud nos usque in hodiernum diem. 30 Propheta
igitur cum esset, et sciret quia jurejurando jurasset illi
Deus de fructu lumbi ejus sedere super sedem ejus :
31 providens locutus est de resurrectione Christi, quia
neque derelictus est in inferno, neque caro ejus vidit
corruptionem. 32 Hunc Jesum resuscitavit Deus, cujus
omnes nos testes sumus. 33 Dextera igitur Dei exaltatus,
et promissione Spiritus Sancti accepta a Patre, effudit
hunc, quem vos videtis et auditis. 34 Non enim David
ascendit in cælum : dixit autem ipse :
Dixit Dominus Domino meo :
Sede a dextris meis,
35 donec ponam inimicos tuos
scabellum pedum tuorum.
36 Certissime sciat ergo omnis domus Israël, quia et
Dominum eum et Christum fecit Deus hunc Jesum, quem
vos crucifixistis.**

**37 His autem auditis, compuncti sunt corde, et dixerunt ad
Petrum et ad reliquos Apostolos : Quid faciemus, viri
fratres ? 38 Petrus vero ad illos : Pœnitentiam, inquit,
agite, et baptizetur unusquisque vestrum in nomine Jesu**

Christi in remissionem peccatorum vestrorum : et
accipietis donum Spiritus Sancti. 39 Vobis enim est
repromissio, et filiis vestris, et omnibus qui longe sunt,
quoscumque advocaverit Dominus Deus noster. 40 Aliis
etiam verbis plurimis testificatus est, et exhortabatur eos,
dicens : Salvamini a generatione ista prava. 41 Qui ergo
receperunt sermonem ejus, baptizati sunt : et appositæ
sunt in die illa animæ circiter tria millia.

42 Erant autem perseverantes in doctrina Apostolorum, et
communicatione fractionis panis, et orationibus. 43 Fiebat
autem omni animæ timor : multa quoque prodigia et
signa per Apostolos in Jerusalem fiebant, et metus erat
magnus in universis. 44 Omnes etiam qui credebant, erant
pariter, et habebant omnia communia. 45 Possessiones et
substantias vendebant, et dividebant illa omnibus, prout
cuique opus erat. 46 Quotidie quoque perdurantes
unanimiter in templo, et frangentes circa domos panem,
sumebant cibum cum exsultatione et simplicitate cordis,
47 collaudantes Deum et habentes gratiam ad omnem
plebem. Dominus autem augebat qui salvi fierent
quotidie in idipsum.

Cap. 3 1 Petrus autem et Joannes ascendebant in
templum ad horam orationis nonam. 2 Et quidam vir, qui
erat claudus ex utero matris suæ, bajulabatur : quem
ponebant quotidie ad portam templi, quæ dicitur
Speciosa, ut peteret eleemosynam ab introëuntibus in
templum. 3 Is cum vidisset Petrum et Joannem incipientes
introire in templum, rogabat ut eleemosynam acciperet.
4 Intuens autem in eum Petrus cum Joanne, dixit : Respice
in nos. 5 At ille intendebat in eos, sperans se aliquid
accepturum ab eis. 6 Petrus autem dixit : Argentum et
aurum non est mihi : quod autem habeo, hoc tibi do : in
nomine Jesu Christi Nazareni surge, et ambula. 7 Et
apprehensa manu ejus dextera, allevavit eum, et protinus
consolidatæ sunt bases ejus et plantæ. 8 Et exiliens stetit,
et ambulabat : et intravit cum illis in templum ambulans,

et exiliens, et laudans Deum. 9 Et vidit omnis populus eum
ambulantem et laudantem Deum. 10 Cognoscebant autem
illum, quod ipse erat qui ad eleemosynam sedebat ad
Speciosam portam templi : et impleti sunt stupore et
extasi in eo quod contigerat illi. 11 Cum teneret autem
Petrum et Joannem, cucurrit omnis populus ad eos ad
porticum quæ appellatur Salomonis, stupentes.

12 Videns autem Petrus, respondit ad populum : Viri
Israëlitæ, quid miramini in hoc, aut nos quid intuemini,
quasi nostra virtute aut potestate fecerimus hunc
ambulare ? 13 Deus Abraham, et Deus Isaac, et Deus
Jacob, Deus patrum nostrorum glorificavit filium suum
Jesum, quem vos quidem tradidistis, et negastis ante
faciem Pilati, judicante illo dimitti. 14 Vos autem sanctum
et justum negastis, et petistis virum homicidam donari
vobis : 15 auctorem vero vitæ interfecistis, quem Deus
suscitavit a mortuis, cujus nos testes sumus. 16 Et in fide
nominis ejus, hunc quem vos vidistis et nostis, confirmavit
nomen ejus : et fides, quæ per eum est, dedit integram
sanitatem istam in conspectu omnium vestrum. 17 Et nunc,
fratres, scio quia per ignorantiam fecistis, sicut et
principes vestri. 18 Deus autem, quæ prænuntiavit per os
omnium prophetarum, pati Christum suum, sic implevit.
19 Pœnitemini igitur et convertimini, ut deleantur peccata
vestra : 20 ut cum venerint tempora refrigerii a conspectu
Domini, et miserit eum qui prædicatus est vobis, Jesum
Christum, 21 quem oportet quidem cælum suscipere usque
in tempora restitutionis omnium quæ locutus est Deus per
os sanctorum suorum a sæculo prophetarum. 22 Moyses
quidem dixit : Quoniam prophetam suscitabit vobis
Dominus Deus vester de fratribus vestris, tamquam me :
ipsum audietis juxta omnia quæcumque locutus fuerit
vobis. 23 Erit autem : omnis anima quæ non audierit
prophetam illum, exterminabitur de plebe. 24 Et omnes
prophetæ, a Samuel et deinceps, qui locuti sunt,
annuntiaverunt dies istos. 25 Vos estis filii prophetarum, et
testamenti quod disposuit Deus ad patres nostros, dicens

ad Abraham : Et in semine tuo benedicentur omnes
familiæ terræ. 26 Vobis primum Deus suscitans filium
suum, misit eum benedicentem vobis : ut convertat se
unusquisque a nequitia sua.

Cap. 4 1 Loquentibus autem illis ad populum,
supervenerunt sacerdotes, et magistratus templi, et
sadducæi, 2 dolentes quod docerent populum, et
annuntiarent in Jesu resurrectionem ex mortuis : 3 et
injecerunt in eos manus, et posuerunt eos in custodiam in
crastinum : erat enim jam vespera. 4 Multi autem eorum
qui audierant verbum, crediderunt : et factus est numerus
virorum quinque millia. 5 Factum est autem in crastinum,
ut congregarentur principes eorum, et seniores, et
scribæ, in Jerusalem : 6 et Annas princeps sacerdotum, et
Caiphas, et Joannes, et Alexander, et quotquot erant de
genere sacerdotali. 7 Et statuentes eos in medio,
interrogabant : In qua virtute, aut in quo nomine fecistis
hoc vos ?

8 Tunc repletus Spiritu Sancto Petrus, dixit ad eos :
Principes populi, et seniores, audite : 9 si nos hodie
dijudicamur in benefacto hominis infirmi, in quo iste
salvus factus est, 10 notum sit omnibus vobis, et omni plebi
Israël, quia in nomine Domini nostri Jesu Christi Nazareni,
quem vos crucifixistis, quem Deus suscitavit a mortuis, in
hoc iste astat coram vobis sanus. 11 Hic est lapis qui
reprobatus est a vobis ædificantibus, qui factus est in
caput anguli : 12 et non est in alio aliquo salus. Nec enim
aliud nomen est sub cælo datum hominibus, in quo
oporteat nos salvos fieri.

13 Videntes autem Petri constantiam, et Joannis, comperto
quod homines essent sine litteris, et idiotæ,
admirabantur, et cognoscebant eos quoniam cum Jesu
fuerant : 14 hominem quoque videntes stantem cum eis,
qui curatus fuerat, nihil poterant contradicere.
15 Jusserunt autem eos foras extra concilium secedere : et

conferebant ad invicem, 16 dicentes : Quid faciemus
hominibus istis ? quoniam quidem notum signum factum
est per eos omnibus habitantibus Jerusalem : manifestum
est, et non possumus negare. 17 Sed ne amplius divulgetur
in populum, comminemur eis ne ultra loquantur in nomine
hoc ulli hominum. 18 Et vocantes eos, denuntiaverunt ne
omnino loquerentur neque docerent in nomine Jesu.
19 Petrus vero et Joannes respondentes, dixerunt ad eos :
Si justum est in conspectu Dei vos potius audire quam
Deum, judicate. 20 Non enim possumus quæ vidimus et
audivimus non loqui. 21 At illi comminantes dimiserunt
eos, non invenientes quomodo punirent eos propter
populum : quia omnes clarificabant id quod factum fuerat
in eo quod acciderat. 22 Annorum enim erat amplius
quadraginta homo, in quo factum fuerat signum istud
sanitatis.

23 Dimissi autem venerunt ad suos, et annuntiaverunt eis
quanta ad eos principes sacerdotum et seniores dixissent.
24 Qui cum audissent, unanimiter levaverunt vocem ad
Deum, et dixerunt : Domine, tu es qui fecisti cælum et
terram, mare et omnia quæ in eis sunt : 25 qui Spiritu
Sancto per os patris nostri David pueri tui dixisti :
Quare fremuerunt gentes,
et populi meditati sunt inania ?
26 Astiterunt reges terræ,
et principes convenerunt in unum
adversus Dominum, et adversus Christum ejus.
27 Convenerunt enim vere in civitate ista adversus
sanctum puerum tuum Jesum, quem unxisti, Herodes et
Pontius Pilatus, cum gentibus et populis Israël, 28 facere
quæ manus tua et consilium tuum decreverunt fieri. 29 Et
nunc, Domine, respice in minas eorum, et da servis tuis
cum omni fiducia loqui verbum tuum, 30 in eo quod manum
tuam extendas ad sanitates, et signa, et prodigia fieri per
nomen sancti filii tui Jesu. 31 Et cum orassent, motus est
locus in quo erant congregati : et repleti sunt omnes
Spiritu Sancto, et loquebantur verbum Dei cum fiducia.

32 Multitudinis autem credentium erat cor unum et anima
una : nec quisquam eorum quæ possidebat, aliquid suum
esse dicebat, sed erant illis omnia communia. 33 Et virtute
magna reddebant Apostoli testimonium resurrectionis
Jesu Christi Domini nostri : et gratia magna erat in
omnibus illis. 34 Neque enim quisquam egens erat inter
illos. Quotquot enim possessores agrorum aut domorum
erant, vendentes afferebant pretia eorum quæ
vendebant, 35 et ponebant ante pedes Apostolorum.
Dividebatur autem singulis prout cuique opus erat.
36 Joseph autem, qui cognominatus est Barnabas ab
Apostolis (quod est interpretatum, Filius consolationis),
Levites, Cyprius genere, 37 cum haberet agrum, vendidit
eum, et attulit pretium, et posuit ante pedes Apostolorum.

Cap. 5 1 Vir autem quidam nomine Ananias, cum
Saphira uxore suo vendidit agrum, 2 et fraudavit de pretio
agri, conscia uxore sua : et afferens partem quamdam, ad
pedes Apostolorum posuit. 3 Dixit autem Petrus : Anania,
cur tentavit Satanas cor tuum, mentiri te Spiritui Sancto,
et fraudare de pretio agri ? 4 nonne manens tibi manebat,
et venundatum in tua erat potestate ? quare posuisti in
corde tuo hanc rem ? non es mentitus hominibus, sed Deo.
5 Audiens autem Ananias hæc verba, cecidit, et expiravit.
Et factus est timor magnus super omnes qui audierunt.
6 Surgentes autem juvenes amoverunt eum, et efferentes
sepelierunt. 7 Factum est autem quasi horarum trium
spatium, et uxor ipsius, nesciens quod factum fuerat,
introivit. 8 Dixit autem ei Petrus : Dic mihi mulier, si tanti
agrum vendidistis ? At illa dixit : Etiam tanti. 9 Petrus
autem ad eam : Quid utique convenit vobis tentare
Spiritum Domini ? Ecce pedes eorum qui sepelierunt virum
tuum ad ostium, et efferent te. 10 Confestim cecidit ante
pedes ejus, et expiravit. Intrantes autem juvenes
invenerunt illam mortuam : et extulerunt, et sepelierunt
ad virum suum. 11 Et factus est timor magnus in universa
ecclesia, et in omnes qui audierunt hæc.

12 Per manus autem Apostolorum fiebant signa et
prodigia multa in plebe. Et erant unanimiter omnes in
porticu Salomonis. 13 Ceterorum autem nemo audebat se
conjungere illis : sed magnificabat eos populus. 14 Magis
autem augebatur credentium in Domino multitudo virorum
ac mulierum, 15 ita ut in plateas ejicerent infirmos, et
ponerent in lectulis et grabatis, ut, veniente Petro, saltem
umbra illius obumbraret quemquam illorum, et
liberarentur ab infirmitatibus suis. 16 Concurrebat autem
et multitudo vicinarum civitatum Jerusalem, afferentes
ægros, et vexatos a spiritibus immundis : qui curabantur
omnes.

17 Exsurgens autem princeps sacerdotum, et omnes qui
cum illo erant (quæ est hæresis sadducæorum), repleti
sunt zelo : 18 et injecerunt manus in Apostolos, et
posuerunt eos in custodia publica. 19 Angelus autem
Domini per noctem aperiens januas carceris, et educens
eos, dixit : 20 Ite, et stantes loquimini in templo plebi
omnia verba vitæ hujus. 21 Qui cum audissent, intraverunt
diluculo in templum, et docebant. Adveniens autem
princeps sacerdotum, et qui cum eo erant, convocaverunt
concilium, et omnes seniores filiorum Israël : et miserunt
ad carcerem ut adducerentur. 22 Cum autem venissent
ministri, et aperto carcere non invenissent illos, reversi
nuntiaverunt, 23 dicentes : Carcerem quidem invenimus
clausum cum omni diligentia, et custodes stantes ante
januas : aperientes autem neminem intus invenimus. 24 Ut
autem audierunt hos sermones magistratus templi et
principes sacerdotum, ambigebant de illis quidnam fieret.
25 Adveniens autem quidam, nuntiavit eis : Quia ecce viri
quos posuistis in carcerem, sunt in templo, stantes et
docentes populum.

26 Tunc abiit magistratus cum ministris, et adduxit illos
sine vi : timebant enim populum ne lapidarentur. 27 Et
cum adduxissent illos, statuerunt in concilio : et

interrogavit eos princeps sacerdotum, 28 dicens :
Præcipiendo præcepimus vobis ne doceretis in nomine
isto, et ecce replestis Jerusalem doctrina vestra : et vultis
inducere super nos sanguinem hominis istius.

29 Respondens autem Petrus et Apostoli, dixerunt :
Obedire oportet Deo magis quam hominibus. 30 Deus
patrum nostrorum suscitavit Jesum, quem vos interemistis,
suspendentes in ligno. 31 Hunc principem et salvatorem
Deus exaltavit dextera sua ad dandam pœnitentiam
Israëli, et remissionem peccatorum : 32 et nos sumus
testes horum verborum, et Spiritus Sanctus, quem dedit
Deus omnibus obedientibus sibi. 33 Hæc cum audissent,
dissecabantur, et cogitabant interficere illos.

34 Surgens autem quidam in concilio pharisæus, nomine
Gamaliel, legis doctor, honorabilis universæ plebi, jussit
foras ad breve homines fieri, 35 dixitque ad illos : Viri
Israëlitæ, attendite vobis super hominibus istis quid acturi
sitis. 36 Ante hos enim dies extitit Theodas, dicens se esse
aliquem, cui consensit numerus virorum circiter
quadringentorum : qui occisus est, et omnes qui
credebant ei, dissipati sunt, et redacti ad nihilum. 37 Post
hunc extitit Judas Galilæus in diebus professionis, et
avertit populum post se : et ipse periit, et omnes quotquot
consenserunt ei, dispersi sunt. 38 Et nunc itaque dico
vobis, discedite ab hominibus istis, et sinite illos :
quoniam si est ex hominibus consilium hoc aut opus,
dissolvetur : 39 si vero ex Deo est, non poteritis dissolvere
illud, ne forte et Deo repugnare inveniamini.
Consenserunt autem illi. 40 Et convocantes Apostolos,
cæsis denuntiaverunt ne omnino loquerentur in nomine
Jesu, et dimiserunt eos. 41 Et illi quidem ibant gaudentes
a conspectu concilii, quoniam digni habiti sunt pro
nomine Jesu contumeliam pati. 42 Omni autem die non
cessabant in templo et circa domos, docentes et
evangelizantes Christum Jesum.

Cap. 6 [1] In diebus illis, crescente numero
discipulorum, factum est murmur Græcorum adversus
Hebræos, eo quod despicerentur in ministerio quotidiano
viduæ eorum. [2] Convocantes autem duodecim
multitudinem discipulorum, dixerunt : Non est æquum nos
derelinquere verbum Dei, et ministrare mensis.
[3] Considerate ergo, fratres, viros ex vobis boni testimonii
septem, plenos Spiritu Sancto et sapientia, quos
constituamus super hoc opus. [4] Nos vero orationi et
ministerio verbi instantes erimus. [5] Et placuit sermo coram
omni multitudine. Et elegerunt Stephanum, virum plenum
fide et Spiritu Sancto, et Philippum, et Prochorum, et
Nicanorem, et Timonem, et Parmenam, et Nicolaum
advenam Antiochenum. [6] Hos statuerunt ante conspectum
Apostolorum : et orantes imposuerunt eis manus. [7] Et
verbum Domini crescebat, et multiplicabatur numerus
discipulorum in Jerusalem valde : multa etiam turba
sacerdotum obediebat fidei.

[8] Stephanus autem plenus gratia et fortitudine, faciebat
prodigia et signa magna in populo. [9] Surrexerunt autem
quidam de synagoga quæ appellatur Libertinorum, et
Cyrenensium, et Alexandrinorum, et eorum qui erant a
Cilicia, et Asia, disputantes cum Stephano : [10] et non
poterant resistere sapientiæ, et Spiritui qui loquebatur.
[11] Tunc summiserunt viros, qui dicerent se audivisse eum
dicentem verba blasphemiæ in Moysen et in Deum.
[12] Commoverunt itaque plebem, et seniores, et scribas :
et concurrentes rapuerunt eum, et adduxerunt in
concilium, [13] et statuerunt falsos testes, qui dicerent :
Homo iste non cessat loqui verba adversus locum
sanctum, et legem : [14] audivimus enim eum dicentem
quoniam Jesus Nazarenus hic destruet locum istum, et
mutabit traditiones quas tradidit nobis Moyses. [15] Et
intuentes eum omnes qui sedebant in concilio, viderunt
faciem ejus tamquam faciem angeli.

Cap. 7 1 Dixit autem princeps sacerdotum : Si hæc
ita se habent ? 2 Qui ait : Viri fratres et patres, audite :
Deus gloriæ apparuit patri nostro Abrahæ cum esset in
Mesopotamia, priusquam moraretur in Charan, 3 et dixit
ad illum : Exi de terra tua, et de cognatione tua, et veni in
terram quam monstravero tibi. 4 Tunc exiit de terra
Chaldæorum, et habitavit in Charan. Et inde, postquam
mortuus est pater ejus, transtulit illum in terram istam, in
qua nunc vos habitatis. 5 Et non dedit illi hæreditatem in
ea, nec passum pedis : sed repromisit dare illi eam in
possessionem, et semini ejus post ipsum, cum non
haberet filium. 6 Locutus est autem ei Deus : Quia erit
semen ejus accola in terra aliena, et servituti eos
subjicient, et male tractabunt eos annis quadringentis :
7 et gentem cui servierint, judicabo ego, dixit Dominus : et
post hæc exibunt, et servient mihi in loco isto. 8 Et dedit
illi testamentum circumcisionis : et sic genuit Isaac, et
circumcidit eum die octavo : et Isaac, Jacob : et Jacob,
duodecim patriarchas. 9 Et patriarchæ æmulantes, Joseph
vendiderunt in Ægyptum : et erat Deus cum eo, 10 et
eripuit eum ex omnibus tribulationibus ejus, et dedit ei
gratiam et sapientiam in conspectu pharaonis regis
Ægypti : et constituit eum præpositum super Ægyptum, et
super omnem domum suam. 11 Venit autem fames in
universam Ægyptum et Chanaan, et tribulatio magna : et
non inveniebant cibos patres nostri. 12 Cum audisset
autem Jacob esse frumentum in Ægypto, misit patres
nostros primum : 13 et in secundo cognitus est Joseph a
fratribus suis, et manifestatum est Pharaoni genus ejus.
14 Mittens autem Joseph, accersivit Jacob patrem suum et
omnem cognationem suam, in animabus septuaginta
quinque. 15 Et descendit Jacob in Ægyptum : et defunctus
est ipse, et patres nostri. 16 Et translati sunt in Sichem, et
positi sunt in sepulchro, quod emit Abraham pretio
argenti a filiis Hemor filii Sichem.

17 Cum autem appropinquaret tempus promissionis quam
confessus erat Deus Abrahæ, crevit populus, et

multiplicatus est in Ægypto, 18 quoadusque surrexit alius
rex in Ægypto, qui non sciebat Joseph. 19 Hic
circumveniens genus nostrum, afflixit patres nostros ut
exponerent infantes suos, ne vivificarentur. 20 Eodem
tempore natus est Moyses, et fuit gratus Deo : qui nutritus
est tribus mensibus in domo patris sui. 21 Exposito autem
illo, sustulit eum filia Pharaonis, et nutrivit eum sibi in
filium. 22 Et eruditus est Moyses omni sapientia
Ægyptiorum, et erat potens in verbis et in operibus suis.
23 Cum autem impleretur ei quadraginta annorum
tempus, ascendit in cor ejus ut visitaret fratres suos filios
Israël. 24 Et cum vidisset quemdam injuriam patientem,
vindicavit illum, et fecit ultionem ei qui injuriam
sustinebat, percusso Ægyptio. 25 Existimabat autem
intelligere fratres, quoniam Deus per manum ipsius daret
salutem illis : at illi non intellexerunt. 26 Sequenti vero die
apparuit illis litigantibus : et reconciliabat eos in pace,
dicens : Viri, fratres estis : ut quid nocetis alterutrum ?
27 Qui autem injuriam faciebat proximo, repulit eum,
dicens : Quis te constituit principem et judicem super
nos ? 28 Numquid interficere me tu vis, quemadmodum
interfecisti heri Ægyptium ? 29 Fugit autem Moyses in
verbo isto : et factus est advena in terra Madian, ubi
generavit filios duos. 30 Et expletis annis quadraginta,
apparuit illi in deserto montis Sina angelus in igne
flammæ rubi. 31 Moyses autem videns, admiratus est
visum. Et accedente illo ut consideraret, facta est ad eum
vox Domini, dicens : 32 Ego sum Deus patrum tuorum, Deus
Abraham, Deus Isaac, et Deus Jacob. Tremefactus autem
Moyses, non audebat considerare. 33 Dixit autem illi
Dominus : Solve calceamentum pedum tuorum : locus
enim in quo stas, terra sancta est. 34 Videns vidi
afflictionem populi mei qui est in Ægypto, et gemitum
eorum audivi, et descendi liberare eos. Et nunc veni, et
mittam te in Ægyptum. 35 Hunc Moysen, quem
negaverunt, dicentes : Quis te constituit principem et
judicem ? hunc Deus principem et redemptorem misit,
cum manu angeli qui apparuit illi in rubo. 36 Hic eduxit

illos faciens prodigia et signa in terra Ægypti, et in rubro
mari, et in deserto annis quadraginta. 37 **Hic est Moyses,**
qui dixit filiis Israël : Prophetam suscitabit vobis Deus de
fratribus vestris, tamquam me : ipsum audietis. 38 **Hic est**
qui fuit in ecclesia in solitudine cum angelo, qui
loquebatur ei in monte Sina, et cum patribus nostris : qui
accepit verba vitæ dare nobis. 39 **Cui noluerunt obedire**
patres nostri : sed repulerunt, et aversi sunt cordibus suis
in Ægyptum, 40 **dicentes ad Aaron : Fac nobis deos qui**
præcedant nos : Moyses enim hic, qui eduxit nos de terra
Ægypti, nescimus quid factum sit ei. 41 **Et vitulum fecerunt**
in diebus illis, et obtulerunt hostiam simulacro, et
lætabantur in operibus manuum suarum. 42 **Convertit**
autem Deus, et tradidit eos servire militiæ cæli, sicut
scriptum est in libro prophetarum :
Numquid victimas et hostias obtulistis mihi
annis quadraginta in deserto, domus Israël ?
43 **Et suscepistis tabernaculum Moloch,**
et sidus dei vestri Rempham,
figuras quas fecistis adorare eas :
et transferam vos trans Babylonem.
44 **Tabernaculum testimonii fuit cum patribus nostris in**
deserto, sicut disposuit illis Deus loquens ad Moysen, ut
faceret illud secundum formam quam viderat. 45 **Quod et**
induxerunt, suscipientes patres nostri cum Jesu in
possessionem gentium quas expulit Deus a facie patrum
nostrorum, usque in diebus David, 46 **qui invenit gratiam**
ante Deum, et petiit ut inveniret tabernaculum Deo Jacob.
47 **Salomon autem ædificavit illi domum.** 48 **Sed non**
Excelsus in manufactis habitat, sicut propheta dicit :
49 **Cælum mihi sedes est :**
terra autem scabellum pedum meorum.
Quam domum ædificabitis mihi ? dicit Dominus :
aut quis locus requietionis meæ est ?
50 **Nonne manus mea fecit hæc omnia ?**
51 **Dura cervice, et incircumcisis cordibus et auribus, vos**
semper Spiritui Sancto resistitis : sicut patres vestri, ita et
vos. 52 **Quem prophetarum non sunt persecuti patres**

vestri ? et occiderunt eos qui prænuntiabant de adventu
Justi, cujus vos nunc proditores et homicidæ fuistis : 53 qui
accepistis legem in dispositione angelorum, et non
custodistis.

54 Audientes autem hæc, dissecabantur cordibus suis, et
stridebant dentibus in eum. 55 Cum autem esset plenus
Spiritu Sancto, intendens in cælum, vidit gloriam Dei, et
Jesum stantem a dextris Dei. Et ait : Ecce video cælos
apertos, et Filium hominis stantem a dextris Dei.
56 Exclamantes autem voce magna continuerunt aures
suas, et impetum fecerunt unanimiter in eum. 57 Et
ejicientes eum extra civitatem, lapidabant : et testes
deposuerunt vestimenta sua secus pedes adolescentis qui
vocabatur Saulus. 58 Et lapidabant Stephanum
invocantem, et dicentem : Domine Jesu, suscipe spiritum
meum. 59 Positis autem genibus, clamavit voce magna,
dicens : Domine, ne statuas illis hoc peccatum. Et cum hoc
dixisset, obdormivit in Domino. Saulus autem erat
consentiens neci ejus.

Cap. 8 1 Facta est autem in illa die persecutio magna
in ecclesia quæ erat Jerosolymis, et omnes dispersi sunt
per regiones Judææ et Samariæ præter Apostolos.
2 Curaverunt autem Stephanum viri timorati, et fecerunt
planctum magnum super eum. 3 Saulus autem devastabat
ecclesiam per domos intrans, et trahens viros ac mulieres,
tradebat in custodiam.

4 Igitur qui dispersi erant pertransibant, evangelizantes
verbum Dei. 5 Philippus autem descendens in civitatem
Samariæ, prædicabant illis Christum. 6 Intendebant
autem turbæ his quæ a Philippo dicebantur, unanimiter
audientes, et videntes signa quæ faciebat. 7 Multi enim
eorum qui habebant spiritus immundos, clamantes voce
magna exibant. Multi autem paralytici et claudi curati
sunt. 8 Factum est ergo gaudium magnum in illa civitate.
9 Vir autem quidam nomine Simon, qui ante fuerat in

civitate magnus, seducens gentem Samariæ, dicens se
esse aliquem magnum : 10 cui auscultabant omnes a
minimo usque ad maximum, dicentes : Hic est virtus Dei,
quæ vocatur magna. 11 Attendebant autem eum : propter
quod multo tempore magiis suis dementasset eos. 12 Cum
vero credidissent Philippo evangelizanti de regno Dei, in
nomine Jesu Christi baptizabantur viri ac mulieres.
13 Tunc Simon et ipse credidit : et cum baptizatus esset,
adhærebat Philippo. Videns etiam signa et virtutes
maximas fieri, stupens admirabatur.

14 Cum autem audissent Apostoli qui erant Jerosolymis,
quod recepisset Samaria verbum Dei, miserunt ad eos
Petrum et Joannem. 15 Qui cum venissent, oraverunt pro
ipsis ut acciperent Spiritum Sanctum : 16 nondum enim in
quemquam illorum venerat, sed baptizati tantum erant in
nomine Domini Jesu. 17 Tunc imponebant manus super
illos, et accipiebant Spiritum Sanctum. 18 Cum vidisset
autem Simon quia per impositionem manus Apostolorum
daretur Spiritus Sanctus, obtulit eis pecuniam, 19 dicens :
Date et mihi hanc potestatem, ut cuicumque imposuero
manus, accipiat Spiritum Sanctum. Petrus autem dixit ad
eum : 20 Pecunia tua tecum sit in perditionem : quoniam
donum Dei existimasti pecunia possideri. 21 Non est tibi
pars neque sors in sermone isto : cor enim tuum non est
rectum coram Deo. 22 Pœnitentiam itaque age ab hac
nequitia tua : et roga Deum, si forte remittatur tibi hæc
cogitatio cordis tui. 23 In felle enim amaritudinis, et
obligatione iniquitatis, video te esse. 24 Respondens
autem Simon, dixit : Precamini vos pro me ad Dominum, ut
nihil veniat super me horum quæ dixistis. 25 Et illi quidem
testificati, et locuti verbum Domini, redibant
Jerosolymam, et multis regionibus Samaritanorum
evangelizabant.

26 Angelus autem Domini locutus est ad Philippum,
dicens : Surge, et vade contra meridianum, ad viam quæ
descendit ab Jerusalem in Gazam : hæc est deserta. 27 Et

surgens abiit. Et ecce vir Æthiops, eunuchus, potens
Candacis reginæ Æthiopum, qui erat super omnes gazas
ejus, venerat adorare in Jerusalem : [28] et revertebatur
sedens super currum suum, legensque Isaiam prophetam.
[29] Dixit autem Spiritus Philippo : Accede, et adjunge te ad
currum istum. [30] Accurrens autem Philippus, audivit eum
legentem Isaiam prophetam, et dixit : Putasne intelligis
quæ legis ? [31] Qui ait : Et quomodo possum, si non aliquis
ostenderit mihi ? Rogavitque Philippum ut ascenderet, et
sederet secum. [32] Locus autem Scripturæ quem legebat,
erat hic :
Tamquam ovis ad occisionem ductus est :
et sicut agnus coram tondente se, sine voce,
sic non aperuit os suum.
[33] In humilitate judicium ejus sublatum est.
Generationem ejus quis enarrabit ?
quoniam tolletur de terra vita ejus.
[34] Respondens autem eunuchus Philippo, dixit : Obsecro
te, de quo propheta dicit hoc ? de se, an de alio aliquo ?
[35] Aperiens autem Philippus os suum, et incipiens a
Scriptura ista, evangelizavit illi Jesum. [36] Et dum irent per
viam, venerunt ad quamdam aquam : et ait eunuchus :
Ecce aqua : quid prohibet me baptizari ? [37] Dixit autem
Philippus : Si credis ex toto corde, licet. Et respondens
ait : Credo Filium Dei esse Jesum Christum. [38] Et jussit
stare currum : et descenderunt uterque in aquam,
Philippus et eunuchus, et baptizavit eum. [39] Cum autem
ascendissent de aqua, Spiritus Domini rapuit Philippum,
et amplius non vidit eum eunuchus. Ibat autem per viam
suam gaudens. [40] Philippus autem inventus est in Azoto,
et pertransiens evangelizabat civitatibus cunctis, donec
veniret Cæsaream.

Cap. 9 [1] Saulus autem adhuc spirans minarum et
cædis in discipulos Domini, accessit ad principem
sacerdotum, [2] et petiit ab eo epistolas in Damascum ad
synagogas : ut si quos invenisset hujus viæ viros ac
mulieres, vinctos perduceret in Jerusalem.

[3] Et cum iter faceret, contigit ut appropinquaret
Damasco : et subito circumfulsit eum lux de cælo. [4] Et
cadens in terram audivit vocem dicentem sibi : Saule,
Saule, quid me persequeris ? [5] Qui dixit : Quis es,
domine ? Et ille : Ego sum Jesus, quem tu persequeris :
durum est tibi contra stimulum calcitrare. [6] Et tremens ac
stupens dixit : Domine, quid me vis facere ? [7] Et Dominus
ad eum : Surge, et ingredere civitatem, et ibi dicetur tibi
quid te oporteat facere. Viri autem illi qui comitabantur
cum eo, stabant stupefacti, audientes quidem vocem,
neminem autem videntes. [8] Surrexit autem Saulus de
terra, apertisque oculis nihil videbat. Ad manus autem
illum trahentes, introduxerunt Damascum. [9] Et erat ibi
tribus diebus non videns, et non manducavit, neque bibit.

[10] Erat autem quidam discipulus Damasci, nomine
Ananias : et dixit ad illum in visu Dominus : Anania. At ille
ait : Ecce ego, Domine. [11] Et Dominus ad eum : Surge, et
vade in vicum qui vocatur Rectus : et quære in domo
Judæ Saulum nomine Tarsensem : ecce enim orat. [12] (Et
vidit virum Ananiam nomine, introëuntem, et imponentem
sibi manus ut visum recipiat.) [13] Respondit autem
Ananias : Domine, audivi a multis de viro hoc, quanta
mala fecerit sanctis tuis in Jerusalem : [14] et hic habet
potestatem a principibus sacerdotum alligandi omnes qui
invocant nomen tuum. [15] Dixit autem ad eum Dominus :
Vade, quoniam vas electionis est mihi iste, ut portet
nomen meum coram gentibus, et regibus, et filiis Israël.
[16] Ego enim ostendam illi quanta oporteat eum pro
nomine meo pati.

[17] Et abiit Ananias, et introivit in domum : et imponens ei
manus, dixit : Saule frater, Dominus misit me Jesus, qui
apparuit tibi in via qua veniebas, ut videas, et implearis
Spiritu Sancto. [18] Et confestim ceciderunt ab oculis ejus
tamquam squamæ, et visum recepit : et surgens
baptizatus est. [19] Et cum accepisset cibum, confortatus

est.

Fuit autem cum discipulis qui erant Damasci per dies
aliquot. 20 Et continuo in synagogis prædicabat Jesum,
quoniam hic est Filius Dei. 21 Stupebant autem omnes qui
audiebant, et dicebant : Nonne hic est qui expugnabat in
Jerusalem eos qui invocabant nomen istud : et huc ad hoc
venit, ut vinctos illos duceret ad principes sacerdotum ?
22 Saulus autem multo magis convalescebat, et
confundebat Judæos qui habitabant Damasci, affirmans
quoniam hic est Christus. 23 Cum autem implerentur dies
multi, consilium fecerunt in unum Judæi ut eum
interficerent. 24 Notæ autem factæ sunt Saulo insidiæ
eorum. Custodiebant autem et portas die ac nocte, ut
eum interficerent. 25 Accipientes autem eum discipuli
nocte, per murum dimiserunt eum, submittentes in sporta.

26 Cum autem venisset in Jerusalem, tentabat se jungere
discipulis, et omnes timebant eum, non credentes quod
esset discipulus. 27 Barnabas autem apprehensum illum
duxit ad Apostolos : et narravit illis quomodo in via
vidisset Dominum, et quia locutus est ei, et quomodo in
Damasco fiducialiter egerit in nomine Jesu. 28 Et erat cum
illis intrans et exiens in Jerusalem, et fiducialiter agens in
nomine Domini. 29 Loquebatur quoque gentibus, et
disputabat cum Græcis : illi autem quærebant occidere
eum.

30 Quod cum cognovissent fratres, deduxerunt eum
Cæsaream, et dimiserunt Tarsum. 31 Ecclesia quidem per
totam Judæam, et Galilæam, et Samariam habebat
pacem, et ædificabatur ambulans in timore Domini, et
consolatione Sancti Spiritus replebatur.

32 Factum est autem, ut Petrus dum pertransiret universos,
deveniret ad sanctos qui habitabant Lyddæ. 33 Invenit
autem ibi hominem quemdam, nomine Æneam, ab annis
octo jacentem in grabato, qui erat paralyticus. 34 Et ait illi

Petrus : Ænea, sanat te Dominus Jesus Christus : surge, et
sterne tibi. Et continuo surrexit. 35 Et viderunt eum omnes
qui habitabant Lyddæ et Saronæ : qui conversi sunt ad
Dominum.

36 In Joppe autem fuit quædam discipula, nomine Tabitha,
quæ interpretata dicitur Dorcas. Hæc erat plena operibus
bonis et eleemosynis quas faciebat. 37 Factum est autem
in diebus illis ut infirmata moreretur. Quam cum lavissent,
posuerunt eam in cœnaculo. 38 Cum autem prope esset
Lydda ad Joppen, discipuli, audientes quia Petrus esset in
ea, miserunt duos viros ad eum, rogantes : Ne pigriteris
venire ad nos. 39 Exsurgens autem Petrus, venit cum illis.
Et cum advenisset, duxerunt illum in cœnaculum : et
circumsteterunt illum omnes viduæ flentes, et
ostendentes ei tunicas et vestes quas faciebat illis
Dorcas. 40 Ejectis autem omnibus foras, Petrus ponens
genua oravit : et conversus ad corpus, dixit : Tabitha,
surge. At illa aperuit oculos suos : et viso Petro, resedit.
41 Dans autem illi manum, erexit eam. Et cum vocasset
sanctos et viduas, assignavit eam vivam. 42 Notum autem
factum est per universam Joppen : et crediderunt multi in
Domino. 43 Factum est autem ut dies multos moraretur in
Joppe, apud Simonem quemdam coriarium.

Cap. 10 1 Vir autem quidam erat in Cæsarea, nomine
Cornelius, centurio cohortis quæ dicitur Italica,
2 religiosus, ac timens Deum cum omni domo sua, faciens
eleemosynas multas plebi, et deprecans Deum semper.
3 Is vidit in visu manifeste, quasi hora diei nona, angelum
Dei introëuntem ad se, et dicentem sibi : Corneli. 4 At ille
intuens eum, timore correptus, dixit : Quid est, domine ?
Dixit autem illi : Orationes tuæ et eleemosynæ tuæ
ascenderunt in memoriam in conspectu Dei. 5 Et nunc
mitte viros in Joppen, et accersi Simonem quemdam, qui
cognominatur Petrus : 6 hic hospitatur apud Simonem
quemdam coriarium, cujus est domus juxta mare : hic
dicet tibi quid te oporteat facere. 7 Et cum discessisset

angelus qui loquebatur illi, vocavit duos domesticos suos,
et militem metuentem Dominum ex his qui illi parebant.
8 Quibus cum narrasset omnia, misit illos in Joppen.

9 Postera autem die, iter illis facientibus, et
appropinquantibus civitati, ascendit Petrus in superiora ut
oraret circa horam sextam. 10 Et cum esuriret, voluit
gustare. Parantibus autem illis, cecidit super eum mentis
excessus : 11 et vidit cælum apertum, et descendens vas
quoddam, velut linteum magnum, quatuor initiis submitti
de cælo in terram, 12 in quo erant omnia quadrupedia, et
serpentia terræ, et volatilia cæli. 13 Et facta est vox ad
eum : Surge, Petre : occide, et manduca. 14 Ait autem
Petrus : Absit Domine, quia numquam manducavi omne
commune et immundum. 15 Et vox iterum secundo ad
eum : Quod Deus purificavit, tu commune ne dixeris.
16 Hoc autem factum est per ter : et statim receptum est
vas in cælum. 17 Et dum intra se hæsitaret Petrus quidnam
esset visio quam vidisset, ecce viri qui missi erant a
Cornelio, inquirentes domum Simonis astiterunt ad
januam. 18 Et cum vocassent, interrogabant, si Simon qui
cognominatur Petrus illic haberet hospitium. 19 Petro
autem cogitante de visione, dixit Spiritus ei : Ecce viri tres
quærunt te. 20 Surge itaque, descende, et vade cum eis
nihil dubitans : quia ego misi illos. 21 Descendens autem
Petrus ad viros, dixit : Ecce ego sum, quem quæritis : quæ
causa est, propter quam venistis ? 22 Qui dixerunt :
Cornelius centurio, vir justus et timens Deum, et
testimonium habens ab universa gente Judæorum,
responsum accepit ab angelo sancto accersire te in
domum suam, et audire verba abs te. 23 Introducens ergo
eos, recepit hospitio. Sequenti autem die, surgens
profectus est cum illis, et quidam ex fratribus ab Joppe
comitati sunt eum.

24 Altera autem die introivit Cæsaream. Cornelius vero
exspectabat illos, convocatis cognatis suis et necessariis
amicis. 25 Et factum est cum introisset Petrus, obvius venit

ei Cornelius, et procidens ad pedes ejus adoravit.
26 Petrus vero elevavit eum, dicens : Surge : et ego ipse
homo sum. 27 Et loquens cum illo intravit, et invenit multos
qui convenerant : 28 dixitque ad illos : Vos scitis quomodo
abominatum sit viro Judæo conjungi aut accedere ad
alienigenam : sed mihi ostendit Deus neminem
communem aut immundum dicere hominem. 29 Propter
quod sine dubitatione veni accersitus. Interrogo ergo,
quam ob causam accersistis me ? 30 Et Cornelius ait : A
nudiusquarta die usque ad hanc horam, orans eram hora
nona in domo mea, et ecce vir stetit ante me in veste
candida, et ait : 31 Corneli, exaudita est oratio tua, et
eleemosynæ tuæ commemoratæ sunt in conspectu Dei.
32 Mitte ergo in Joppen, et accersi Simonem qui
cognominatur Petrus : hic hospitatur in domo Simonis
coriarii juxta mare. 33 Confestim ergo misi ad te : et tu
benefecisti veniendo. Nunc ergo omnes nos in conspectu
tuo adsumus audire omnia quæcumque tibi præcepta
sunt a Domino.

34 Aperiens autem Petrus os suum, dixit : In veritate
comperi quia non est personarum acceptor Deus ; 35 sed
in omni gente qui timet eum, et operatur justitiam,
acceptus est illi. 36 Verbum misit Deus filiis Israël,
annuntians pacem per Jesum Christum (hic est omnium
Dominus). 37 Vos scitis quod factum est verbum per
universam Judæam : incipiens enim a Galilæa post
baptismum quod prædicavit Joannes, 38 Jesum a
Nazareth : quomodo unxit eum Deus Spiritu Sancto, et
virtute, qui pertransiit benefaciendo, et sanando omnes
oppressos a diabolo, quoniam Deus erat cum illo. 39 Et nos
testes sumus omnium quæ fecit in regione Judæorum, et
Jerusalem, quem occiderunt suspendentes in ligno.
40 Hunc Deus suscitavit tertia die, et dedit eum
manifestum fieri, 41 non omni populo, sed testibus
præordinatis a Deo : nobis, qui manducavimus et bibimus
cum illo postquam resurrexit a mortuis. 42 Et præcepit
nobis prædicare populo, et testificari, quia ipse est qui

constitutus est a Deo judex vivorum et mortuorum. 43 Huic
omnes prophetæ testimonium perhibent remissionem
peccatorum accipere per nomen ejus omnes qui credunt
in eum.

44 Adhuc loquente Petro verba hæc, cecidit Spiritus
Sanctus super omnes qui audiebant verbum. 45 Et
obstupuerunt ex circumcisione fideles qui venerant cum
Petro, quia et in nationes gratia Spiritus Sancti effusa est.
46 Audiebant enim illos loquentes linguis, et
magnificantes Deum. 47 Tunc respondit Petrus : Numquid
aquam quis prohibere potest ut non baptizentur hi qui
Spiritum Sanctum acceperunt sicut et nos ? 48 Et jussit eos
baptizari in nomine Domini Jesu Christi. Tunc rogaverunt
eum ut maneret apud eos aliquot diebus.

Cap. 11 1 Audierunt autem Apostoli et fratres qui
erant in Judæa, quoniam et gentes receperunt verbum
Dei. 2 Cum autem ascendisset Petrus Jerosolymam,
disceptabant adversus illum qui erant ex circumcisione,
3 dicentes : Quare introisti ad viros præputium habentes,
et manducasti cum illis ? 4 Incipiens autem Petrus
exponebat illis ordinem, dicens : 5 Ego eram in civitate
Joppe orans, et vidi in excessu mentis visionem,
descendens vas quoddam velut linteum magnum quatuor
initiis summitti de cælo, et venit usque ad me. 6 In quod
intuens considerabam, et vidi quadrupedia terræ, et
bestias, et reptilia, et volatilia cæli. 7 Audivi autem et
vocem dicentem mihi : Surge, Petre : occide, et manduca.
8 Dixi autem : Nequaquam Domine : quia commune aut
immundum numquam introivit in os meum. 9 Respondit
autem vox secundo de cælo : Quæ Deus mundavit, tu ne
commune dixeris. 10 Hoc autem factum est per ter : et
recepta sunt omnia rursum in cælum. 11 Et ecce viri tres
confestim astiterunt in domo in qua eram, missi a
Cæsarea ad me. 12 Dixit autem Spiritus mihi ut irem cum
illis, nihil hæsitans. Venerunt autem mecum et sex fratres
isti, et ingressi sumus in domum viri. 13 Narravit autem

nobis quomodo vidisset angelum in domo sua, stantem et
dicentem sibi : Mitte in Joppen, et accersi Simonem qui
cognominatur Petrus, 14 qui loquetur tibi verba in quibus
salvus eris tu, et universa domus tua. 15 Cum autem
cœpissem loqui, cecidit Spiritus Sanctus super eos, sicut
et in nos in initio. 16 Recordatus sum autem verbi Domini,
sicut dicebat : Joannes quidem baptizavit aqua, vos
autem baptizabimini Spiritu Sancto. 17 Si ergo eamdem
gratiam dedit illis Deus, sicut et nobis qui credidimus in
Dominum Jesum Christum : ego quis eram, qui possem
prohibere Deum ? 18 His auditis, tacuerunt : et
glorificaverunt Deum, dicentes : Ergo et gentibus
pœnitentiam dedit Deus ad vitam.

19 Et illi quidem qui dispersi fuerant a tribulatione quæ
facta fuerat sub Stephano, perambulaverunt usque
Phœnicen, et Cyprum, et Antiochiam, nemini loquentes
verbum, nisi solis Judæis. 20 Erant autem quidam ex eis
viri Cyprii et Cyrenæi, qui cum introissent Antiochiam,
loquebantur et ad Græcos, annuntiantes Dominum Jesum.
21 Et erat manus Domini cum eis : multusque numerus
credentium conversus est ad Dominum. 22 Pervenit autem
sermo ad aures ecclesiæ quæ erat Jerosolymis super
istis : et miserunt Barnabam usque ad Antiochiam. 23 Qui
cum pervenisset, et vidisset gratiam Dei, gavisus est : et
hortabatur omnes in proposito cordis permanere in
Domino : 24 quia erat vir bonus, et plenus Spiritu Sancto,
et fide. Et apposita est multa turba Domino.

25 Profectus est autem Barnabas Tarsum, ut quæreret
Saulum : quem cum invenisset, perduxit Antiochiam. 26 Et
annum totum conversati sunt ibi in ecclesia : et docuerunt
turbam multam, ita ut cognominarentur primum
Antiochiæ discipuli, christiani. 27 In his autem diebus
supervenerunt ab Jerosolymis prophetæ Antiochiam :
28 et surgens unus ex eis nomine Agabus, significabat per
spiritum famem magnam futuram in universo orbe
terrarum, quæ facta est sub Claudio. 29 Discipuli autem,

prout quis habebat, proposuerunt singuli in ministerium
mittere habitantibus in Judæa fratribus : 30 quod et
fecerunt, mittentes ad seniores per manus Barnabæ et
Sauli.

Cap. 12 1 Eodem autem tempore misit Herodes rex
manus, ut affligeret quosdam de ecclesia. 2 Occidit autem
Jacobum fratrem Joannis gladio. 3 Videns autem quia
placeret Judæis, apposuit ut apprehenderet et Petrum.
Erant autem dies Azymorum. 4 Quem cum apprehendisset,
misit in carcerem, tradens quatuor quaternionibus
militum custodiendum, volens post Pascha producere eum
populo. 5 Et Petrus quidem servabatur in carcere. Oratio
autem fiebant sine intermissione ab ecclesia ad Deum
pro eo.

6 Cum autem producturus eum esset Herodes, in ipsa
nocte erat Petrus dormiens inter duos milites, vinctus
catenis duabus : et custodes ante ostium custodiebant
carcerem. 7 Et ecce angelus Domini astitit, et lumen
refulsit in habitaculo : percussoque latere Petri, excitavit
eum, dicens : Surge velociter. Et ceciderunt catenæ de
manibus ejus. 8 Dixit autem angelus ad eum : Præcingere,
et calcea te caligas tuas. Et fecit sic. Et dixit illi :
Circumda tibi vestimentum tuum, et sequere me. 9 Et
exiens sequebatur eum, et nesciebat quia verum est,
quod fiebat per angelum : existimabat autem se visum
videre. 10 Transeuntes autem primam et secundam
custodiam, venerunt ad portam ferream, quæ ducit ad
civitatem : quæ ultro aperta est eis. Et exeuntes
processerunt vicum unum : et continuo discessit angelus
ab eo.

11 Et Petrus ad se reversus, dixit : Nunc scio vere quia
misit Dominus angelum suum, et eripuit me de manu
Herodis, et de omni exspectatione plebis Judæorum.
12 Consideransque venit ad domum Mariæ matris Joannis,
qui cognominatus est Marcus, ubi erant multi congregati,

et orantes. 13 Pulsante autem eo ostium januæ, processit
puella ad audiendum, nomine Rhode. 14 Et ut cognovit
vocem Petri, præ gaudio non aperuit januam, sed intro
currens nuntiavit stare Petrum ante januam. 15 At illi
dixerunt ad eam : Insanis. Illa autem affirmabat sic se
habere. Illi autem dicebant : Angelus ejus est. 16 Petrus
autem perseverabat pulsans. Cum autem aperuissent,
viderunt eum, et obstupuerunt. 17 Annuens autem eis
manu ut tacerent, narravit quomodo Dominus eduxisset
eum de carcere, dixitque : Nuntiate Jacobo et fratribus
hæc. Et egressus abiit in alium locum.

18 Facta autem die, erat non parva turbatio inter milites,
quidnam factum esset de Petro. 19 Herodes autem cum
requisisset eum et non invenisset, inquisitione facta de
custodibus, jussit eos duci : descendensque a Judæa in
Cæsaream, ibi commoratus est. 20 Erat autem iratus Tyriis
et Sidoniis. At illi unanimes venerunt ad eum, et persuaso
Blasto, qui erat super cubiculum regis, postulabant
pacem, eo quod alerentur regiones eorum ab illo.
21 Statuto autem die Herodes vestitus veste regia sedit
pro tribunali, et concionabatur ad eos. 22 Populus autem
acclamabat : Dei voces, et non hominis. 23 Confestim
autem percussit eum angelus Domini, eo quod non
dedisset honorem Deo : et consumptus a vermibus,
expiravit. 24 Verbum autem Domini crescebat, et
multiplicabatur. 25 Barnabas autem et Saulus reversi sunt
ab Jerosolymis expleto ministerio assumpto Joanne, qui
cognominatus est Marcus.

Cap. 13 1 Erant autem in ecclesia quæ erat
Antiochiæ, prophetæ et doctores, in quibus Barnabas, et
Simon qui vocabatur Niger, et Lucius Cyrenensis, et
Manahen, qui erat Herodis Tetrarchæ collactaneus, et
Saulus. 2 Ministrantibus autem illis Domino, et
jejunantibus, dixit illis Spiritus Sanctus : Segregate mihi
Saulum et Barnabam in opus ad quod assumpsi eos.
3 Tunc jejunantes et orantes, imponentesque eis manus,

dimiserunt illos.

[4] Et ipsi quidem missi a Spiritu Sancto abierunt
Seleuciam : et inde navigaverunt Cyprum. [5] Et cum
venissent Salaminam, prædicabant verbum Dei in
synagogis Judæorum. Habebant autem et Joannem in
ministerio. [6] Et cum perambulassent universam insulam
usque Paphum, invenerunt quemdam virum magum
pseudoprophetam, Judæum, cui nomen erat Barjesu, [7] qui
erat cum proconsule Sergio Paulo viro prudente. Hic,
accersitis Barnaba et Saulo, desiderabat audire verbum
Dei. [8] Resistebat autem illis Elymas magus (sic enim
interpretatur nomen ejus), quærens avertere proconsulem
a fide. [9] Saulus autem, qui et Paulus, repletus Spiritu
Sancto, intuens in eum, [10] dixit : O plene omni dolo et
omni fallacia, fili diaboli, inimice omnis justitiæ, non
desinis subvertere vias Domini rectas. [11] Et nunc ecce
manus Domini super te, et eris cæcus, non videns solem
usque ad tempus. Et confestim cecidit in eum caligo et
tenebræ : et circuiens quærebat qui ei manum daret.
[12] Tunc proconsul cum vidisset factum, credidit admirans
super doctrina Domini.

[13] Et cum a Papho navigassent Paulus et qui cum eo erant,
venerunt Pergen Pamphyliæ. Joannes autem discedens
ab eis, reversus est Jerosolymam. [14] Illi vero
pertranseuntes Pergen, venerunt Antiochiam Pisidiæ : et
ingressi synagogam die sabbatorum, sederunt. [15] Post
lectionem autem legis et prophetarum, miserunt principes
synagogæ ad eos, dicentes : Viri fratres, si quis est in
vobis sermo exhortationis ad plebem, dicite.

[16] Surgens autem Paulus, et manu silentium indicens, ait :
Viri Israëlitæ, et qui timetis Deum, audite : [17] Deus plebis
Israël elegit patres nostros, et plebem exaltavit cum
essent incolæ in terra Ægypti, et in brachio excelso eduxit
eos ex ea, [18] et per quadraginta annorum tempus mores
eorum sustinuit in deserto. [19] Et destruens gentes septem

in terra Chanaan, sorte distribuit eis terram eorum,
20 quasi post quadringentos et quinquaginta annos : et
post hæc dedit judices, usque ad Samuel prophetam. 21 Et
exinde postulaverunt regem : et dedit illis Deus Saul
filium Cis, virum de tribu Benjamin, annis quadraginta :
22 et amoto illo, suscitavit illis David regem : cui
testimonium perhibens, dixit : Inveni David filium Jesse,
virum secundum cor meum, qui faciet omnes voluntates
meas. 23 Hujus Deus ex semine secundum promissionem
eduxit Israël salvatorem Jesum, 24 prædicante Joanne
ante faciem adventus ejus baptismum pœnitentiæ omni
populo Israël. 25 Cum impleret autem Joannes cursum
suum, dicebat : Quem me arbitramini esse, non sum ego :
sed ecce venit post me, cujus non sum dignus
calceamenta pedum solvere. 26 Viri fratres, filii generis
Abraham, et qui in vobis timent Deum, vobis verbum
salutis hujus missum est. 27 Qui enim habitabant
Jerusalem, et principes ejus hunc ignorantes, et voces
prophetarum quæ per omne sabbatum leguntur,
judicantes impleverunt, 28 et nullam causam mortis
invenientes in eo, petierunt a Pilato ut interficerent eum.
29 Cumque consummassent omnia quæ de eo scripta
erant, deponentes eum de ligno, posuerunt eum in
monumento. 30 Deus vero suscitavit eum a mortuis tertia
die : qui visus est per dies multos his 31 qui simul
ascenderant cum eo de Galilæa in Jerusalem : qui usque
nunc sunt testes ejus ad plebem. 32 Et nos vobis
annuntiamus eam, quæ ad patres nostros repromissio
facta est : 33 quoniam hanc Deus adimplevit filiis nostris
resuscitans Jesum, sicut et in psalmo secundo scriptum
est : Filius meus es tu, ego hodie genui te. 34 Quod autem
suscitavit eum a mortuis, amplius jam non reversurum in
corruptionem, ita dixit : Quia dabo vobis sancta David
fidelia. 35 Ideoque et alias dicit : Non dabis sanctum tuum
videre corruptionem. 36 David enim in sua generatione
cum administrasset, voluntati Dei dormivit : et appositus
est ad patres suos, et vidit corruptionem. 37 Quem vero
Deus suscitavit a mortuis, non vidit corruptionem.

38 Notum igitur sit vobis, viri fratres, quia per hunc vobis
remissio peccatorum annuntiatur, et ab omnibus quibus
non potuistis in lege Moysi justificari, 39 in hoc omnis qui
credit, justificatur. 40 Videte ergo ne superveniat vobis
quod dictum est in prophetis :
41 Videte contemptores, et admiramini, et disperdimini :
quia opus operor ego in diebus vestris,
opus quod non credetis, si quis enarraverit vobis.
42 Exeuntibus autem illis rogabant ut sequenti sabbato
loquerentur sibi verba hæc. 43 Cumque dimissa esset
synagoga, secuti sunt multi Judæorum, et colentium
advenarum, Paulum et Barnabam : qui loquentes
suadebant eis ut permanerent in gratia Dei.

44 Sequenti vero sabbato pene universa civitas convenit
audire verbum Dei. 45 Videntes autem turbas Judæi,
repleti sunt zelo, et contradicebant his quæ a Paulo
dicebantur, blasphemantes. 46 Tunc constanter Paulus et
Barnabas dixerunt : Vobis oportebat primum loqui verbum
Dei : sed quoniam repellitis illud, et indignos vos judicatis
æternæ vitæ, ecce convertimur ad gentes. 47 Sic enim
præcepit nobis Dominus : Posui te in lucem gentium, ut sis
in salutem usque ad extremum terræ. 48 Audientes autem
gentes, gavisæ sunt, et glorificabant verbum Domini : et
crediderunt quotquot erant præordinati ad vitam
æternam. 49 Disseminabatur autem verbum Domini per
universam regionem. 50 Judæi autem concitaverunt
mulieres religiosas et honestas, et primos civitatis, et
excitaverunt persecutionem in Paulum et Barnabam : et
ejecerunt eos de finibus suis. 51 At illi excusso pulvere
pedum in eos, venerunt Iconium. 52 Discipuli quoque
replebantur gaudio, et Spiritu Sancto.

Cap. 14 1 Factum est autem Iconii, ut simul introirent
in synagogam Judæorum, et loquerentur, ita ut crederet
Judæorum et Græcorum copiosa multitudo. 2 Qui vero
increduli fuerunt Judæi, suscitaverunt et ad iracundiam
concitaverunt animas gentium adversus fratres. 3 Multo

igitur tempore demorati sunt, fiducialiter agentes in
Domino, testimonium perhibente verbo gratiæ suæ, dante
signa et prodigia fieri per manus eorum. 4 Divisa est
autem multitudo civitatis : et quidam quidem erant cum
Judæis, quidam vero cum Apostolis.

5 Cum autem factus esset impetus gentilium et Judæorum
cum principibus suis, ut contumeliis afficerent, et
lapidarent eos, 6 intelligentes confugerunt ad civitates
Lycaoniæ Lystram et Derben, et universam in circuitu
regionem, et ibi evangelizantes erant. 7 Et quidam vir
Lystris infirmus pedibus sedebat, claudus ex utero matris
suæ, qui numquam ambulaverat. 8 Hic audivit Paulum
loquentem. Qui intuitus eum, et videns quia fidem
haberet ut salvus fieret, 9 dixit magna voce : Surge super
pedes tuos rectus. Et exilivit, et ambulabat. 10 Turbæ
autem cum vidissent quod fecerat Paulus, levaverunt
vocem suam lycaonice, dicentes : Dii similes facti
hominibus descenderunt ad nos. 11 Et vocabant Barnabam
Jovem, Paulum vero Mercurium : quoniam ipse erat dux
verbi. 12 Sacerdos quoque Jovis, qui erat ante civitatem,
tauros et coronas ante januas afferens, cum populis
volebat sacrificare. 13 Quod ubi audierunt Apostoli,
Barnabas et Paulus, conscissis tunicis suis exilierunt in
turbas, clamantes 14 et dicentes : Viri, quid hæc facitis ?
et nos mortales sumus, similes vobis homines,
annuntiantes vobis ab his vanis converti ad Deum vivum,
qui fecit cælum, et terram, et mare, et omnia quæ in eis
sunt : 15 qui in præteritis generationibus dimisit omnes
gentes ingredi vias suas. 16 Et quidem non sine testimonio
semetipsum reliquit benefaciens de cælo, dans pluvias et
tempora fructifera, implens cibo et lætitia corda nostra.
17 Et hæc dicentes, vix sedaverunt turbas ne sibi
immolarent. 18 Supervenerunt autem quidam ab Antiochia
et Iconio Judæi : et persuasis turbis, lapidantesque
Paulum, traxerunt extra civitatem, existimantes eum
mortuum esse. 19 Circumdantibus autem eum discipulis,
surgens intravit civitatem, et postera die profectus est

cum Barnaba in Derben.

20 Cumque evangelizassent civitati illi, et docuissent
multos, reversi sunt Lystram, et Iconium, et Antiochiam,
21 confirmantes animas discipulorum, exhortantesque ut
permanerent in fide : et quoniam per multas tribulationes
oportet nos intrare in regnum Dei. 22 Et cum constituissent
illis per singulas ecclesias presbyteros, et orassent cum
jejunationibus, commendaverunt eos Domino, in quem
crediderunt. 23 Transeuntesque Pisidiam, venerunt in
Pamphyliam, 24 et loquentes verbum Domini in Perge,
descenderunt in Attaliam : 25 et inde navigaverunt
Antiochiam, unde erant traditi gratiæ Dei in opus quod
compleverunt. 26 Cum autem venissent, et congregassent
ecclesiam, retulerunt quanta fecisset Deus cum illis, et
quia aperuisset gentibus ostium fidei. 27 Morati sunt
autem tempus non modicum cum discipulis.

Cap. 15 1 Et quidam descendentes de Judæa
docebant fratres : Quia nisi circumcidamini secundum
morem Moysi, non potestis salvari. 2 Facta ergo seditione
non minima Paulo et Barnabæ adversus illos, statuerunt
ut ascenderent Paulus et Barnabas, et quidam alii ex aliis
ad Apostolos et presbyteros in Jerusalem super hac
quæstione. 3 Illi ergo deducti ab ecclesia pertransibant
Phœnicen et Samariam, narrantes conversionem
gentium : et faciebant gaudium magnum omnibus
fratribus. 4 Cum autem venissent Jerosolymam, suscepti
sunt ab ecclesia, et ab Apostolis et senioribus,
annuntiantes quanta Deus fecisset cum illis. 5 Surrexerunt
autem quidam de hæresi pharisæorum, qui crediderunt,
dicentes quia oportet circumcidi eos, præcipere quoque
servare legem Moysi. 6 Conveneruntque Apostoli et
seniores videre de verbo hoc. 7 Cum autem magna
conquisitio fieret, surgens Petrus dixit ad eos : Viri fratres,
vos scitis quoniam ab antiquis diebus Deus in nobis elegit,
per os meum audire gentes verbum Evangelii et credere.
8 Et qui novit corda Deus, testimonium perhibuit, dans illis

Spiritum Sanctum, sicut et nobis, 9 et nihil discrevit inter
nos et illos, fide purificans corda eorum. 10 Nunc ergo
quid tentatis Deum, imponere jugum super cervices
discipulorum quod neque patres nostri, neque nos portare
potuimus ? 11 sed per gratiam Domini Jesu Christi
credimus salvari, quemadmodum et illi. 12 Tacuit autem
omnis multitudo : et audiebant Barnabam et Paulum
narrantes quanta Deus fecisset signa et prodigia per eos.

13 Et postquam tacuerunt, respondit Jacobus, dicens : Viri
fratres, audite me. 14 Simon narravit quemadmodum
primum Deus visitavit sumere ex gentibus populum nomini
suo. 15 Et huic concordant verba prophetarum : sicut
scriptum est :
16 Post hæc revertar,
et reædificabo tabernaculum David quod decidit :
et diruta ejus reædificabo,
et erigam illud :
17 ut requirant ceteri hominum Dominum,
et omnes gentes super quas invocatum est nomen meum,
dicit Dominus faciens hæc.
18 Notum a sæculo est Domino opus suum.
19 Propter quod ego judico non inquietari eos qui ex
gentibus convertuntur ad Deum, 20 sed scribere ad eos ut
abstineant se a contaminationibus simulacrorum, et
fornicatione, et suffocatis, et sanguine. 21 Moyses enim a
temporibus antiquis habet in singulis civitatibus qui eum
prædicent in synagogis, ubi per omne sabbatum legitur.

22 Tunc placuit Apostolis et senioribus cum omni ecclesia
eligere viros ex eis, et mittere Antiochiam cum Paulo et
Barnaba : Judam, qui cognominabatur Barsabas, et Silam,
viros primos in fratribus : 23 scribentes per manus eorum :
Apostoli et seniores fratres, his qui sunt Antiochiæ, et
Syriæ, et Ciliciæ, fratribus ex gentibus, salutem.
24 Quoniam audivimus quia quidam ex nobis exeuntes,
turbaverunt vos verbis, evertentes animas vestras, quibus
non mandavimus, 25 placuit nobis collectis in unum

eligere viros, et mittere ad vos cum carissimis nostris
Barnaba et Paulo, 26 hominibus qui tradiderunt animas
suas pro nomine Domini nostri Jesu Christi. 27 Misimus
ergo Judam et Silam, qui et ipsi vobis verbis referent
eadem. 28 Visum est enim Spiritui Sancto et nobis nihil
ultra imponere vobis oneris quam hæc necessaria : 29 ut
abstineatis vos ab immolatis simulacrorum, et sanguine,
et suffocato, et fornicatione : a quibus custodientes vos,
bene agetis. Valete. 30 Illi ergo dimissi, descenderunt
Antiochiam : et congregata multitudine tradiderunt
epistolam. 31 Quam cum legissent, gavisi sunt super
consolatione. 32 Judas autem et Silas, et ipsi cum essent
prophetæ, verbo plurimo consolati sunt fratres, et
confirmaverunt. 33 Facto autem ibi aliquanto tempore,
dimissi sunt cum pace a fratribus ad eos qui miserant
illos. 34 Visum est autem Silæ ibi remanere : Judas autem
solus abiit Jerusalem.

35 Paulus autem et Barnabas demorabantur Antiochiæ,
docentes et evangelizantes cum aliis pluribus verbum
Domini. 36 Post aliquot autem dies, dixit ad Barnabam
Paulus : Revertentes visitemus fratres per universas
civitates in quibus prædicavimus verbum Domini,
quomodo se habeant. 37 Barnabas autem volebat secum
assumere et Joannem, qui cognominabatur Marcus.
38 Paulus autem rogabat eum (ut qui discessisset ab eis
de Pamphylia, et non isset cum eis in opus) non debere
recipi. 39 Facta est autem dissensio, ita ut discederent ab
invicem, et Barnabas quidem, assumpto Marco, navigaret
Cyprum.

40 Paulus vero, electo Sila, profectus est, traditus gratiæ
Dei a fratribus. 41 Perambulabat autem Syriam et
Ciliciam, confirmans ecclesias : præcipiens custodire
præcepta Apostolorum et seniorum.

Cap. 16 1 Pervenit autem Derben et Lystram. Et ecce
discipulus quidam erat ibi nomine Timotheus, filius

mulieris Judææ fidelis, patre gentili. 2 Huic testimonium
bonum reddebant qui in Lystris erant et Iconio fratres.
3 Hunc voluit Paulus secum proficisci : et assumens
circumcidit eum propter Judæos qui erant in illis locis.
Sciebant enim omnes quod pater ejus erat gentilis. 4 Cum
autem pertransirent civitates, tradebant eis custodiri
dogmata quæ erant decreta ab Apostolis et senioribus
qui erant Jerosolymis. 5 Et ecclesiæ quidem
confirmabantur fide, et abundabunt numero quotidie.
6 Transeuntes autem Phrygiam et Galatiæ regionem,
vetati sunt a Spiritu Sancto loqui verbum Dei in Asia.
7 Cum venissent autem in Mysiam, tentabant ire in
Bithyniam : et non permisit eos Spiritus Jesu. 8 Cum autem
pertransissent Mysiam, descenderunt Troadem : 9 et visio
per noctem Paulo ostensa est : vir Macedo quidam erat
stans et deprecans eum, et dicens : Transiens in
Macedoniam, adjuva nos.

10 Ut autem visum vidit, statim quæsivimus proficisci in
Macedoniam, certi facti quod vocasset nos Deus
evangelizare eis. 11 Navigantes autem a Troade, recto
cursu venimus Samothraciam, et sequenti die Neapolim :
12 et inde Philippos, quæ est prima partis Macedoniæ
civitas, colonia. Eramus autem in hac urbe diebus aliquot,
conferentes. 13 Die autem sabbatorum egressi sumus
foras portam juxta flumen, ubi videbatur oratio esse : et
sedentes loquebamur mulieribus quæ convenerant. 14 Et
quædam mulier nomine Lydia, purpuraria civitatis
Thyatirenorum, colens Deum, audivit : cujus Dominus
aperuit cor intendere his quæ dicebantur a Paulo. 15 Cum
autem baptizata esset, et domus ejus, deprecata est,
dicens : Si judicastis me fidelem Domino esse, introite in
domum meam, et manete. Et coëgit nos. 16 Factum est
autem euntibus nobis ad orationem, puellam quamdam
habentem spiritum pythonem obviare nobis, quæ
quæstum magnum præstabat dominis suis divinando.
17 Hæc subsecuta Paulum et nos, clamabat dicens : Isti
homines servi Dei excelsi sunt, qui annuntiant vobis viam

salutis. 18 Hoc autem faciebat multis diebus. Dolens
autem Paulus, et conversus, spiritui dixit : Præcipio tibi in
nomine Jesu Christi exire ab ea. Et exiit eadem hora.
19 Videntes autem domini ejus quia exivit spes quæstus
eorum, apprehendentes Paulum et Silam, perduxerunt in
forum ad principes : 20 et offerentes eos magistratibus,
dixerunt : Hi homines conturbant civitatem nostram, cum
sint Judæi : 21 et annuntiant morem quem non licet nobis
suscipere neque facere, cum simus Romani.

22 Et cucurrit plebs adversus eos : et magistratus, scissis
tunicis eorum, jusserunt eos virgis cædi. 23 Et cum multas
plagas eis imposuissent, miserunt eos in carcerem,
præcipientes custodi ut diligenter custodiret eos. 24 Qui
cum tale præceptum accepisset, misit eos in interiorem
carcerem, et pedes eorum strinxit ligno. 25 Media autem
nocte Paulus et Silas orantes, laudabant Deum : et
audiebant eos qui in custodia erant. 26 Subito vero
terræmotus factus est magnus, ita ut moverentur
fundamenta carceris. Et statim aperta sunt omnia ostia :
et universorum vincula soluta sunt. 27 Expergefactus
autem custos carceris, et videns januas apertas carceris,
evaginato gladio volebat se interficere, æstimans fugisse
vinctos. 28 Clamavit autem Paulus voce magna, dicens :
Nihil tibi mali feceris : universi enim hic sumus.
29 Petitoque lumine, introgressus est : et tremefactus
procidit Paulo et Silæ ad pedes : 30 et producens eos
foras, ait : Domini, quid me oportet facere, ut salvus
fiam ? 31 At illi dixerunt : Crede in Dominum Jesum, et
salvus eris tu, et domus tua. 32 Et locuti sunt ei verbum
Domini cum omnibus qui erant in domo ejus. 33 Et tollens
eos in illa hora noctis, lavit plagas eorum : et baptizatus
est ipse, et omnis domus ejus continuo. 34 Cumque
perduxisset eos in domum suam, apposuit eis mensam, et
lætatus est cum omni domo sua credens Deo.

35 Et cum dies factus esset, miserunt magistratus lictores,
dicentes : Dimitte homines illos. 36 Nuntiavit autem custos

carceris verba hæc Paulo : Quia miserunt magistratus ut
dimittamini : nunc igitur exeuntes, ite in pace. 37 Paulus
autem dixit eis : Cæsos nos publice, indemnatos homines
Romanos, miserunt in carcerem : et nunc occulte nos
ejiciunt ? Non ita : sed veniant, 38 et ipsi nos ejiciant.
Nuntiaverunt autem magistratibus lictores verba hæc.
Timueruntque audito quod Romani essent : 39 et venientes
deprecati sunt eos, et educentes rogabant ut
egrederentur de urbe. 40 Exeuntes autem de carcere,
introierunt ad Lydiam : et visis fratribus consolati sunt eos,
et profecti sunt.

Cap. 17 1 Cum autem perambulassent Amphipolim et
Apolloniam, venerunt Thessalonicam, ubi erat synagoga
Judæorum. 2 Secundum consuetudinem autem Paulus
introivit ad eos, et per sabbata tria disserebat eis de
Scripturis, 3 adaperiens et insinuans quia Christum
oportuit pati, et resurgere a mortuis : et quia hic est Jesus
Christus, quem ego annuntio vobis. 4 Et quidam ex eis
crediderunt et adjuncti sunt Paulo et Silæ : et de
colentibus gentilibusque multitudo magna, et mulieres
nobiles non paucæ. 5 Zelantes autem Judæi,
assumentesque de vulgo viros quosdam malos, et turba
facta, concitaverunt civitatem : et assistentes domui
Jasonis quærebant eos producere in populum. 6 Et cum
non invenissent eos, trahebant Jasonem et quosdam
fratres ad principes civitatis, clamantes : Quoniam hi qui
urbem concitant, et huc venerunt, 7 quos suscepit Jason,
et hi omnes contra decreta Cæsaris faciunt, regem alium
dicentes esse, Jesum. 8 Concitaverunt autem plebem et
principes civitatis audientes hæc. 9 Et accepta
satisfactione a Jasone et a ceteris, dimiserunt eos.

10 Fratres vero confestim per noctem dimiserunt Paulum
et Silam in Berœam. Qui cum venissent, in synagogam
Judæorum introierunt. 11 Hi autem erant nobiliores eorum
qui sunt Thessalonicæ, qui susceperunt verbum cum omni
aviditate, quotidie scrutantes Scripturas, si hæc ita se

haberent. 12 Et multi quidem crediderunt ex eis, et
mulierum gentilium honestarum, et viri non pauci. 13 Cum
autem cognovissent in Thessalonica Judæi quia et Berœæ
prædicatum est a Paulo verbum Dei, venerunt et illuc
commoventes, et turbantes multitudinem. 14 Statimque
tunc Paulum dimiserunt fratres, ut iret usque ad mare :
Silas autem et Timotheus remanserunt ibi.

15 Qui autem deducebant Paulum, perduxerunt eum
usque Athenas, et accepto mandato ab eo ad Silam et
Timotheum ut quam celeriter venirent ad illum, profecti
sunt. 16 Paulus autem cum Athenis eos exspectaret,
incitabatur spiritus ejus in ipso, videns idololatriæ
deditam civitatem. 17 Disputabat igitur in synagoga cum
Judæis et colentibus, et in foro, per omnes dies ad eos qui
aderant. 18 Quidam autem epicurei et stoici philosophi
disserebant cum eo, et quidam dicebant : Quid vult
seminiverbius hic dicere ? Alii vero : Novorum
dæmoniorum videtur annuntiator esse : quia Jesum et
resurrectionem annuntiabat eis.

19 Et apprehensum eum ad Areopagum duxerunt,
dicentes : Possumus scire quæ est hæc nova, quæ a te
dicitur, doctrina ? 20 nova enim quædam infers auribus
nostris : volumus ergo scire quidnam velint hæc esse.
21 (Athenienses autem omnes, et advenæ hospites, ad
nihil aliud vacabant nisi aut dicere aut audire aliquid
novi.) 22 Stans autem Paulus in medio Areopagi, ait : Viri
Athenienses, per omnia quasi superstitiosiores vos video.
23 Præteriens enim, et videns simulacra vestra, inveni et
aram in qua scriptum erat : Ignoto Deo. Quod ergo
ignorantes colitis, hoc ego annuntio vobis. 24 Deus, qui
fecit mundum, et omnia quæ in eo sunt, hic cæli et terræ
cum sit Dominus, non in manufactis templis habitat, 25 nec
manibus humanis colitur indigens aliquo, cum ipse det
omnibus vitam, et inspirationem, et omnia : 26 fecitque ex
uno omne genus hominum inhabitare super universam
faciem terræ, definiens statuta tempora, et terminos

habitationis eorum, 27 quærere Deum si forte attrectent
eum, aut inveniant, quamvis non longe sit ab unoquoque
nostrum. 28 In ipso enim vivimus, et movemur, et sumus :
sicut et quidam vestrorum poëtarum dixerunt : Ipsius enim
et genus sumus. 29 Genus ergo cum simus Dei, non
debemus æstimare auro, aut argento, aut lapidi,
sculpturæ artis, et cogitationis hominis, divinum esse
simile. 30 Et tempora quidem hujus ignorantiæ despiciens
Deus, nunc annuntiat hominibus ut omnes ubique
pœnitentiam agant, 31 eo quod statuit diem in quo
judicaturus est orbem in æquitate, in viro in quo statuit,
fidem præbens omnibus, suscitans eum a mortuis. 32 Cum
audissent autem resurrectionem mortuorum, quidam
quidem irridebant, quidam vero dixerunt : Audiemus te de
hoc iterum. 33 Sic Paulus exivit de medio eorum.
34 Quidam vero viri adhærentes ei, crediderunt : in quibus
et Dionysius Areopagita, et mulier nomine Damaris, et alii
cum eis.

Cap. 18 1 Post hæc egressus ab Athenis, venit
Corinthum : 2 et inveniens quemdam Judæum nomine
Aquilam, Ponticum genere, qui nuper venerat ab Italia, et
Priscillam uxorem ejus (eo quod præcepisset Claudius
discedere omnes Judæos a Roma), accessit ad eos. 3 Et
quia ejusdem erat artis, manebat apud eos, et
operabatur. (Erant autem scenofactoriæ artis.) 4 Et
disputabat in synagoga per omne sabbatum, interponens
nomen Domini Jesu : suadebatque Judæis et Græcis.
5 Cum venissent autem de Macedonia Silas et Timotheus,
instabat verbo Paulus, testificans Judæis esse Christum
Jesum. 6 Contradicentibus autem eis, et blasphemantibus,
excutiens vestimenta sua, dixit ad eos : Sanguis vester
super caput vestrum : mundus ego : ex hoc ad gentes
vadam. 7 Et migrans inde, intravit in domum cujusdam,
nomine Titi Justi, colentis Deum, cujus domus erat
conjuncta synagogæ. 8 Crispus autem archisynagogus
credidit Domino cum omni domo sua : et multi
Corinthiorum audientes credebant, et baptizabantur.

9 Dixit autem Dominus nocte per visionem Paulo : Noli
timere, sed loquere, et ne taceas : 10 propter quod ego
sum tecum, et nemo apponetur tibi ut noceat te : quoniam
populus est mihi multus in hac civitate. 11 Sedit autem ibi
annum et sex menses, docens apud eos verbum Dei.

12 Gallione autem proconsule Achaiæ, insurrexerunt uno
animo Judæi in Paulum, et adduxerunt eum ad tribunal,
13 dicentes : Quia contra legem hic persuadet hominibus
colere Deum. 14 Incipiente autem Paulo aperire os, dixit
Gallio ad Judæos : Si quidem esset iniquum aliquid aut
facinus pessimum, o viri Judæi, recte vos sustinerem. 15 Si
vero quæstiones sunt de verbo, et nominibus, et lege
vestra, vos ipsi videritis : judex ego horum nolo esse. 16 Et
minavit eos a tribunali. 17 Apprehendentes autem omnes
Sosthenem principem synagogæ, percutiebant eum ante
tribunal : et nihil eorum Gallioni curæ erat.

18 Paulus vero cum adhuc sustinuisset dies multos
fratribus valefaciens, navigavit in Syriam (et cum eo
Priscilla et Aquila), qui sibi totonderat in Cenchris caput :
habebat enim votum. 19 Devenitque Ephesum, et illos ibi
reliquit. Ipse vero ingressus synagogam, disputabat cum
Judæis. 20 Rogantibus autem eis ut ampliori tempore
maneret, non consensit, 21 sed valefaciens, et dicens :
Iterum revertar ad vos, Deo volente : profectus est ab
Epheso. 22 Et descendens Cæsaream, ascendit, et
salutavit ecclesiam, et descendit Antiochiam.

23 Et facto ibi aliquanto tempore profectus est,
perambulans ex ordine Galaticam regionem, et Phrygiam,
confirmans omnes discipulos. 24 Judæus autem quidam,
Apollo nomine, Alexandrinus genere, vir eloquens,
devenit Ephesum, potens in scripturis. 25 Hic erat edoctus
viam Domini : et fervens spiritu loquebatur, et docebat
diligenter ea quæ sunt Jesu, sciens tantum baptisma
Joannis. 26 Hic ergo cœpit fiducialiter agere in synagoga.
Quem cum audissent Priscilla et Aquila, assumpserunt

eum, et diligentius exposuerunt ei viam Domini. 27 Cum
autem vellet ire Achaiam, exhortati fratres, scripserunt
discipulis ut susciperent eum. Qui cum venisset, contulit
multum his qui crediderant. 28 Vehementer enim Judæos
revincebat publice, ostendens per Scripturas esse
Christum Jesum.

Cap. 19 1 Factum est autem cum Apollo esset
Corinthi, ut Paulus peragratis superioribus partibus
veniret Ephesum, et inveniret quosdam discipulos :
2 dixitque ad eos : Si Spiritum Sanctum accepistis
credentes ? At illi dixerunt ad eum : Sed neque si Spiritus
Sanctus est, audivimus. 3 Ille vero ait : In quo ergo
baptizati estis ? Qui dixerunt : In Joannis baptismate.
4 Dixit autem Paulus : Joannes baptizavit baptismo
pœnitentiæ populum, dicens in eum qui venturus esset
post ipsum ut crederent, hoc est, in Jesum. 5 His auditis,
baptizati sunt in nomine Domini Jesu. 6 Et cum imposuisset
illis manus Paulus, venit Spiritus Sanctus super eos, et
loquebantur linguis, et prophetabant. 7 Erant autem
omnes viri fere duodecim.

8 Introgressus autem synagogam, cum fiducia loquebatur
per tres menses, disputans et suadens de regno Dei.
9 Cum autem quidam indurarentur, et non crederent,
maledicentes viam Domini coram multitudine, discedens
ab eis, segregavit discipulos, quotidie disputans in schola
tyranni cujusdam. 10 Hoc autem factum est per biennium,
ita ut omnes qui habitabant in Asia audirent verbum
Domini, Judæi atque gentiles. 11 Virtutesque non
quaslibet faciebat Deus per manum Pauli, 12 ita ut etiam
super languidos deferrentur a corpore ejus sudaria et
semicinctia, et recedebant ab eis languores, et spiritus
nequam egrediebantur.

13 Tentaverunt autem quidam et de circumeuntibus
Judæis exorcistis invocare super eos qui habebant
spiritus malos nomen Domini Jesu, dicentes : Adjuro vos

per Jesum, quem Paulus prædicat. 14 Erant autem quidam
Judæi, Scevæ principis sacerdotum septem filii, qui hoc
faciebant. 15 Respondens autem spiritus nequam dixit
eis : Jesum novi, et Paulum scio : vos autem qui estis ?
16 Et insiliens in eos homo, in quo erat dæmonium
pessimum, et dominatus amborum, invaluit contra eos, ita
ut nudi et vulnerati effugerent de domo illa. 17 Hoc autem
notum factum est omnibus Judæis, atque gentilibus qui
habitabant Ephesi : et cecidit timor super omnes illos, et
magnificabatur nomen Domini Jesu. 18 Multique
credentium veniebant, confitentes et annuntiantes actus
suos. 19 Multi autem ex eis, qui fuerant curiosa sectati,
contulerunt libros, et combusserunt coram omnibus : et
computatis pretiis illorum, invenerunt pecuniam
denariorum quinquaginta millium. 20 Ita fortiter crescebat
verbum Dei, et confirmabatur.

21 His autem expletis, proposuit Paulus in Spiritu, transita
Macedonia et Achaia, ire Jerosolymam, dicens : Quoniam
postquam fuero ibi, oportet me et Romam videre.
22 Mittens autem in Macedoniam duos ex ministrantibus
sibi, Timotheum et Erastum, ipse remansit ad tempus in
Asia. 23 Facta est autem illo tempore turbatio non minima
de via Domini. 24 Demetrius enim quidam nomine,
argentarius, faciens ædes argenteas Dianæ, præstabat
artificibus non modicum quæstum : 25 quos convocans, et
eos qui hujusmodi erant opifices, dixit : Viri, scitis quia de
hoc artificio est nobis acquisitio : 26 et videtis et auditis
quia non solum Ephesi, sed pene totius Asiæ, Paulus hic
suadens avertit multam turbam, dicens : Quoniam non
sunt dii, qui manibus fiunt. 27 Non solum autem hæc
periclitabitur nobis pars in redargutionem venire, sed et
magnæ Dianæ templum in nihilum reputabitur, sed et
destrui incipiet majestas ejus, quam tota Asia et orbis
colit. 28 His auditis, repleti sunt ira, et exclamaverunt
dicentes : Magna Diana Ephesiorum. 29 Et impleta est
civitas confusione, et impetum fecerunt uno animo in
theatrum, rapto Gajo et Aristarcho Macedonibus,

comitibus Pauli. [30] Paulo autem volente intrare in
populum, non permiserunt discipuli. [31] Quidam autem et
de Asiæ principibus, qui erant amici ejus, miserunt ad
eum rogantes ne se daret in theatrum : [32] alii autem aliud
clamabant. Erat enim ecclesia confusa : et plures
nesciebant qua ex causa convenissent. [33] De turba autem
detraxerunt Alexandrum, propellentibus eum Judæis.
Alexander autem manu silentio postulato, volebat
reddere rationem populo. [34] Quem ut cognoverunt
Judæum esse, vox facta una est omnium, quasi per horas
duas clamantium : Magna Diana Ephesiorum. [35] Et cum
sedasset scriba turbas, dixit : Viri Ephesii, quis enim est
hominum, qui nesciat Ephesiorum civitatem cultricem esse
magnæ Dianæ, Jovisque prolis ? [36] Cum ergo his
contradici non possit, oportet vos sedatos esse, et nihil
temere agere. [37] Adduxistis enim homines istos, neque
sacrilegos, neque blasphemantes deam vestram. [38] Quod
si Demetrius et qui cum eo sunt artifices, habent adversus
aliquem causam, conventus forenses aguntur, et
proconsules sunt : accusent invicem. [39] Si quid autem
alterius rei quæritis, in legitima ecclesia poterit absolvi.
[40] Nam et periclitamur argui seditionis hodiernæ, cum
nullus obnoxius sit de quo possimus reddere rationem
concursus istius. Et cum hæc dixisset, dimisit ecclesiam.

Cap. 20 [1] Postquam autem cessavit tumultus, vocatis
Paulus discipulis, et exhortatus eos, valedixit, et profectus
est ut iret in Macedoniam. [2] Cum autem perambulasset
partes illas, et exhortatus eos fuisset multo sermone, venit
ad Græciam : [3] ubi cum fecisset menses tres, factæ sunt
illi insidiæ a Judæis navigaturo in Syriam : habuitque
consilium ut reverteretur per Macedoniam. [4] Comitatus
est autem eum Sopater Pyrrhi Berœensis,
Thessalonicensium vero Aristarchus, et Secundus, et
Gajus Derbeus, et Timotheus : Asiani vero Tychicus et
Trophimus.

[5] Hi cum præcessissent, sustinuerunt nos Troade : [6] nos

vero navigavimus post dies azymorum a Philippis, et
venimus ad eos Troadem in diebus quinque, ubi demorati
sumus diebus septem. 7 Una autem sabbati cum
convenissemus ad frangendum panem, Paulus disputabat
cum eis profecturus in crastinum, protraxitque sermonem
usque in mediam noctem. 8 Erant autem lampades
copiosæ in cœnaculo, ubi eramus congregati. 9 Sedens
autem quidam adolescens nomine Eutychus super
fenestram, cum mergeretur somno gravi, disputante diu
Paulo, ductus somno cecidit de tertio cœnaculo deorsum,
et sublatus est mortuus. 10 Ad quem cum descendisset
Paulus, incubuit super eum : et complexus dixit : Nolite
turbari, anima enim ipsius in ipso est. 11 Ascendens
autem, frangensque panem, et gustans, satisque
allocutus usque in lucem, sic profectus est. 12 Adduxerunt
autem puerum viventem, et consolati sunt non minime.

13 Nos autem ascendentes navem, navigavimus in Asson,
inde suscepturi Paulum : sic enim disposuerat ipse per
terram iter facturus. 14 Cum autem convenisset nos in
Asson, assumpto eo, venimus Mitylenen. 15 Et inde
navigantes, sequenti die venimus contra Chium, et alia
applicuimus Samum, et sequenti die venimus Miletum.
16 Proposuerat enim Paulus transnavigare Ephesum, ne
qua mora illi fieret in Asia. Festinabat enim, si possibile
sibi esset, ut diem Pentecostes faceret Jerosolymis.

17 A Mileto autem mittens Ephesum, vocavit majores natu
ecclesiæ. 18 Qui cum venissent ad eum, et simul essent,
dixit eis : Vos scitis a prima die qua ingressus sum in
Asiam, qualiter vobiscum per omne tempus fuerim,
19 serviens Domino cum omni humilitate, et lacrimis, et
tentationibus, quæ mihi acciderunt ex insidiis Judæorum :
20 quomodo nihil subtraxerim utilium, quominus
annuntiarem vobis et docerem vos, publice et per domos,
21 testificans Judæis atque gentilibus in Deum
pœnitentiam, et fidem in Dominum nostrum Jesum
Christum. 22 Et nunc ecce alligatus ego spiritu, vado in

Jerusalem : quæ in ea ventura sint mihi, ignorans : [23] nisi
quod Spiritus Sanctus per omnes civitates mihi
protestatur, dicens quoniam vincula et tribulationes
Jerosolymis me manent. [24] Sed nihil horum vereor : nec
facio animam meam pretiosiorem quam me, dummodo
consummem cursum meum, et ministerium verbi quod
accepi a Domino Jesu, testificari Evangelium gratiæ Dei.
[25] Et nunc ecce ego scio quia amplius non videbitis faciem
meam vos omnes, per quos transivi prædicans regnum
Dei. [26] Quapropter contestor vos hodierna die, quia
mundus sum a sanguine omnium. [27] Non enim subterfugi,
quominus annuntiarem omne consilium Dei vobis.
[28] Attendite vobis, et universo gregi, in quo vos Spiritus
Sanctus posuit episcopos regere ecclesiam Dei, quam
acquisivit sanguine suo. [29] Ego scio quoniam intrabunt
post discessionem meam lupi rapaces in vos, non
parcentes gregi. [30] Et ex vobisipsis exsurgent viri
loquentes perversa, ut abducant discipulos post se.
[31] Propter quod vigilate, memoria retinentes quoniam per
triennium nocte et die non cessavi, cum lacrimis monens
unumquemque vestrum. [32] Et nunc commendo vos Deo, et
verbo gratiæ ipsius, qui potens est ædificare, et dare
hæreditatem in sanctificatis omnibus. [33] Argentum, et
aurum, aut vestem nullius concupivi, sicut [34] ipsi scitis :
quoniam ad ea quæ mihi opus erant, et his qui mecum
sunt, ministraverunt manus istæ. [35] Omnia ostendi vobis,
quoniam sic laborantes, oportet suscipere infirmos ac
meminisse verbi Domini Jesu : quoniam ipse dixit : Beatius
est magis dare, quam accipere. [36] Et cum hæc dixisset,
positis genibus suis oravit cum omnibus illis. [37] Magnus
autem fletus factus est omnium : et procumbentes super
collum Pauli, osculabantur eum, [38] dolentes maxime in
verbo quod dixerat, quoniam amplius faciem ejus non
essent visuri. Et deducebant eum ad navem.

Cap. 21 [1] Cum autem factum esset ut navigaremus
abstracti ab eis, recto cursu venimus Coum, et sequenti
die Rhodum, et inde Pataram. [2] Et cum invenissemus

navem transfretantem in Phœnicen, ascendentes
navigavimus. 3 Cum apparuissemus autem Cypro,
relinquentes eam ad sinistram, navigavimus in Syriam, et
venimus Tyrum : ibi enim navis expositura erat onus.
4 Inventis autem discipulis, mansimus ibi diebus septem :
qui Paulo dicebant per Spiritum ne ascenderet
Jerosolymam. 5 Et expletis diebus, profecti ibamus,
deducentibus nos omnibus cum uxoribus et filiis usque
foras civitatem : et positis genibus in littore, oravimus. 6 Et
cum valefecissemus invicem, ascendimus navem : illi
autem redierunt in sua. 7 Nos vero navigatione expleta a
Tyro descendimus Ptolemaidam : et salutatis fratribus,
mansimus die una apud illos. 8 Alia autem die profecti,
venimus Cæsaream. Et intrantes domum Philippi
evangelistæ, qui erat unus de septem, mansimus apud
eum. 9 Huic autem erant quatuor filiæ virgines
prophetantes.

10 Et cum moraremur per dies aliquot, supervenit quidam
a Judæa propheta, nomine Agabus. 11 Is cum venisset ad
nos, tulit zonam Pauli : et alligans sibi pedes et manus,
dixit : Hæc dicit Spiritus Sanctus : Virum, cujus est zona
hæc, sic alligabunt in Jerusalem Judæi, et tradent in
manus gentium. 12 Quod cum audissemus, rogabamus
nos, et qui loci illius erant, ne ascenderet Jerosolymam.
13 Tunc respondit Paulus, et dixit : Quid facitis flentes, et
affligentes cor meum ? Ego enim non solum alligari, sed
et mori in Jerusalem paratus sum propter nomen Domini
Jesu. 14 Et cum ei suadere non possemus, quievimus,
dicentes : Domini voluntas fiat.

15 Post dies autem istos, præparati ascendebamus in
Jerusalem. 16 Venerunt autem et ex discipulis a Cæsarea
nobiscum, adducentes secum apud quem hospitaremur
Mnasonem quemdam Cyprium, antiquum discipulum. 17 Et
cum venissemus Jerosolymam, libenter exceperunt nos
fratres.

18 Sequenti autem die introibat Paulus nobiscum ad
Jacobum, omnesque collecti sunt seniores. 19 Quos cum
salutasset, narrabat per singula quæ Deus fecisset in
gentibus per ministerium ipsius. 20 At illi cum audissent,
magnificabant Deum, dixeruntque ei : Vides, frater, quot
millia sunt in Judæis qui crediderunt, et omnes
æmulatores sunt legis. 21 Audierunt autem de te quia
discessionem doceas a Moyse eorum qui per gentes sunt
Judæorum, dicens non debere eos circumcidere filios
suos, neque secundum consuetudinem ingredi. 22 Quid
ergo est ? utique oportet convenire multitudinem :
audient enim te supervenisse. 23 Hoc ergo fac quod tibi
dicimus. Sunt nobis viri quatuor, votum habentes super se.
24 His assumptis, sanctifica te cum illis, et impende in illis
ut radant capita : et scient omnes quia quæ de te
audierunt, falsa sunt, sed ambulas et ipse custodiens
legem. 25 De his autem qui crediderunt ex gentibus, nos
scripsimus judicantes ut abstineant se ab idolis immolato,
et sanguine, et suffocato, et fornicatione. 26 Tunc Paulus,
assumptis viris, postera die purificatus cum illis intravit in
templum, annuntians expletionem dierum purificationis,
donec offerretur pro unoquoque eorum oblatio.

27 Dum autem septem dies consummarentur, hi qui de
Asia erant Judæi, cum vidissent eum in templo,
concitaverunt omnem populum, et injecerunt ei manus,
clamantes : 28 Viri Israëlitæ, adjuvate : hic est homo qui
adversus populum, et legem, et locum hunc, omnes
ubique docens, insuper et gentiles induxit in templum, et
violavit sanctum locum istum. 29 Viderant enim Trophimum
Ephesium in civitate cum ipso, quem æstimaverunt
quoniam in templum introduxisset Paulus. 30 Commotaque
est civitas tota, et facta est concursio populi. Et
apprehendentes Paulum, trahebant eum extra templum :
et statim clausæ sunt januæ. 31 Quærentibus autem eum
occidere, nuntiatum est tribuno cohortis quia tota
confunditur Jerusalem. 32 Qui statim, assumptis militibus
et centurionibus, decurrit ad illos. Qui cum vidissent

tribunum et milites, cessaverunt percutere Paulum.
33 Tunc accedens tribunus apprehendit eum, et jussit eum
alligari catenis duabus : et interrogabat quis esset, et
quid fecisset. 34 Alii autem aliud clamabant in turba. Et
cum non posset certum cognoscere præ tumultu, jussit
duci eum in castra. 35 Et cum venisset ad gradus, contigit
ut portaretur a militibus propter vim populi. 36 Sequebatur
enim multitudo populi, clamans : Tolle eum. 37 Et cum
cœpisset induci in castra Paulus, dicit tribuno : Si licet
mihi loqui aliquid ad te ? Qui dixit : Græce nosti ?
38 nonne tu es Ægyptius, qui ante hos dies tumultum
concitasti, et eduxisti in desertum quatuor millia virorum
sicariorum ? 39 Et dixit ad eum Paulus : Ego homo sum
quidem Judæus a Tarso Ciliciæ, non ignotæ civitatis
municeps. Rogo autem te, permitte mihi loqui ad
populum. 40 Et cum ille permisisset, Paulus stans in
gradibus annuit manu ad plebem, et magno silentio facto,
allocutus est lingua hebræa, dicens :

Cap. 22 1 Viri fratres, et patres, audite quam ad vos
nunc reddo rationem. 2 Cum audissent autem quia
hebræa lingua loqueretur ad illos, magis præstiterunt
silentium. 3 Et dicit : Ego sum vir Judæus, natus in Tarso
Ciliciæ, nutritus autem in ista civitate, secus pedes
Gamaliel eruditus juxta veritatem paternæ legis,
æmulator legis, sicut et vos omnes estis hodie : 4 qui hanc
viam persecutus sum usque ad mortem, alligans et
tradens in custodias viros ac mulieres, 5 sicut princeps
sacerdotum mihi testimonium reddit, et omnes majores
natu : a quibus et epistolas accipiens, ad fratres
Damascum pergebam, ut adducerem inde vinctos in
Jerusalem ut punirentur. 6 Factum est autem, eunte me, et
appropinquante Damasco media die, subito de cælo
circumfulsit me lux copiosa : 7 et decidens in terram,
audivi vocem dicentem mihi : Saule, Saule, quid me
persequeris ? 8 Ego autem respondi : Quis es, domine ?
Dixitque ad me : Ego sum Jesus Nazarenus, quem tu
persequeris. 9 Et qui mecum erant, lumen quidem

viderunt, vocem autem non audierunt ejus qui loquebatur
mecum. 10 Et dixi : Quid faciam, domine ? Dominus autem
dixit ad me : Surgens vade Damascum : et ibi tibi dicetur
de omnibus quæ te oporteat facere. 11 Et cum non
viderem præ claritate luminis illius, ad manum deductus
a comitibus, veni Damascum. 12 Ananias autem quidam vir
secundum legem, testimonium habens ab omnibus
cohabitantibus Judæis, 13 veniens ad me et astans, dixit
mihi : Saule frater, respice. Et ego eadem hora respexi in
eum. 14 At ille dixit : Deus patrum nostrorum præordinavit
te, ut cognosceres voluntatem ejus, et videres justum, et
audires vocem ex ore ejus : 15 quia eris testis illius ad
omnes homines eorum quæ vidisti et audisti. 16 Et nunc
quid moraris ? Exsurge, et baptizare, et ablue peccata
tua, invocato nomine ipsius. 17 Factum est autem
revertenti mihi in Jerusalem, et oranti in templo, fieri me
in stupore mentis, 18 et videre illum dicentem mihi :
Festina, et exi velociter ex Jerusalem : quoniam non
recipient testimonium tuum de me. 19 Et ego dixi :
Domine, ipsi sciunt quia ego eram concludens in
carcerem, et cædens per synagogas eos qui credebant in
te : 20 et cum funderetur sanguis Stephani testis tui, ego
astabam, et consentiebam, et custodiebam vestimenta
interficientium illum. 21 Et dixit ad me : Vade, quoniam
ego in nationes longe mittam te. 22 Audiebant autem eum
usque ad hoc verbum, et levaverunt vocem suam,
dicentes : Tolle de terra hujusmodi : non enim fas est eum
vivere.

23 Vociferantibus autem eis, et projicientibus vestimenta
sua, et pulverem jactantibus in aërem, 24 jussit tribunus
induci eum in castra, et flagellis cædi, et torqueri eum, ut
sciret propter quam causam sic acclamarent ei. 25 Et cum
astrinxissent eum loris, dicit astanti sibi centurioni
Paulus : Si hominem Romanum et indemnatum licet vobis
flagellare ? 26 Quo audito, centurio accessit ad tribunum,
et nuntiavit ei, dicens : Quid acturus es ? hic enim homo
civis Romanus est. 27 Accedens autem tribunus, dixit illi :

Dic mihi si tu Romanus es ? At ille dixit : Etiam. 28 Et
respondit tribunus : Ego multa summa civilitatem hanc
consecutus sum. Et Paulus ait : Ego autem et natus sum.
29 Protinus ergo discesserunt ab illo qui eum torturi erant.
Tribunus quoque timuit postquam rescivit, quia civis
Romanus esset, et quia alligasset eum. 30 Postera autem
die volens scire diligentius qua ex causa accusaretur a
Judæis, solvit eum, et jussit sacerdotes convenire, et
omne concilium : et producens Paulum, statuit inter illos.

Cap. 23 1 Intendens autem in concilium Paulus, ait :
Viri fratres, ego omni conscientia bona conversatus sum
ante Deum usque in hodiernum diem. 2 Princeps autem
sacerdotum Ananias præcepit astantibus sibi percutere
os ejus. 3 Tunc Paulus dixit ad eum : Percutiet te Deus,
paries dealbate. Et tu sedens judicas me secundum
legem, et contra legem jubes me percuti ? 4 Et qui
astabant dixerunt : Summum sacerdotem Dei maledicis.
5 Dixit autem Paulus : Nesciebam, fratres, quia princeps
est sacerdotum. Scriptum est enim : Principem populi tui
non maledices. 6 Sciens autem Paulus quia una pars esset
sadducæorum, et altera pharisæorum, exclamavit in
concilio : Viri fratres, ego pharisæus sum, filius
pharisæorum : de spe et resurrectione mortuorum ego
judicor. 7 Et cum hæc dixisset, facta est dissensio inter
pharisæos et sadducæos, et soluta est multitudo.
8 Sadducæi enim dicunt non esse resurrectionem, neque
angelum, neque spiritum : pharisæi autem utraque
confitentur. 9 Factus est autem clamor magnus. Et
surgentes quidam pharisæorum, pugnabant, dicentes :
Nihil mali invenimus in homine isto : quid si spiritus
locutus est ei, aut angelus ? 10 Et cum magna dissensio
facta esset, timens tribunus ne discerperetur Paulus ab
ipsis, jussit milites descendere, et rapere eum de medio
eorum, ac deducere eum in castra.

11 Sequenti autem nocte assistens ei Dominus, ait :
Constans esto : sicut enim testificatus es de me in

Jerusalem, sic te oportet et Romæ testificari. 12 Facta
autem die collegerunt se quidam ex Judæis, et
devoverunt, se dicentes neque manducaturos, neque
bibituros donec occiderent Paulum. 13 Erant autem plus
quam quadraginta viri qui hanc conjurationem fecerant :
14 qui accesserunt ad principes sacerdotum et seniores,
et dixerunt : Devotione devovimus nos nihil gustaturos,
donec occidamus Paulum. 15 Nunc ergo vos notum facite
tribuno cum concilio, ut producat illum ad vos, tamquam
aliquid certius cognituri de eo. Nos vero priusquam
appropiet, parati sumus interficere illum. 16 Quod cum
audisset filius sororis Pauli insidias, venit, et intravit in
castra, nuntiavitque Paulo. 17 Vocans autem Paulus ad se
unum ex centurionibus, ait : Adolescentem hunc perduc
ad tribunum, habet enim aliquid indicare illi. 18 Et ille
quidem assumens eum duxit ad tribunum, et ait : Vinctus
Paulus rogavit me hunc adolescentem perducere ad te,
habentem aliquid loqui tibi. 19 Apprehendens autem
tribunus manum illius, secessit cum eo seorsum, et
interrogavit illum : Quid est quod habes indicare mihi ?
20 Ille autem dixit : Judæis convenit rogare te ut crastina
die producas Paulum in concilium, quasi aliquid certius
inquisituri sint de illo : 21 tu vero ne credideris illis :
insidiantur enim ei ex eis viri amplius quam quadraginta,
qui se devoverunt non manducare, neque bibere donec
interficiant eum : et nunc parati sunt, exspectantes
promissum tuum. 22 Tribunus igitur dimisit adolescentem,
præcipiens ne cui loqueretur quoniam hæc nota sibi
fecisset.

23 Et vocatis duobus centurionibus, dixit illis : Parate
milites ducentos ut eant usque Cæsaream, et equites
septuaginta, et lancearios ducentos a tertia hora noctis,
24 et jumenta præparate ut imponentes Paulum, salvum
perducerent ad Felicem præsidem. 25 (Timuit enim ne
forte raperent eum Judæi, et occiderent, et ipse postea
calumniam sustineret, tamquam accepturus pecuniam.)
26 Scribens epistolam continentem hæc : Claudius Lysias

optimo præsidi Felici, salutem. 27 Virum hunc comprehensum a Judæis, et incipientem interfici ab eis, superveniens cum exercitu eripui, cognito quia Romanus est. 28 Volensque scire causam quam objiciebant illi, deduxi eum in concilium eorum. 29 Quem inveni accusari de quæstionibus legis ipsorum, nihil vero dignum morte aut vinculis habentem criminis. 30 Et cum mihi perlatum esset de insidiis quas paraverant illi, misi eum ad te, denuntians et accusatoribus ut dicant apud te. Vale. 31 Milites ergo secundum præceptum sibi assumentes Paulum, duxerunt per noctem in Antipatridem. 32 Et postera die dimissis equitibus ut cum eo irent, reversi sunt ad castra. 33 Qui cum venissent Cæsaream, et tradidissent epistolam præsidi, statuerunt ante illum et Paulum. 34 Cum legisset autem, et interrogasset de qua provincia esset, et cognoscens quia de Cilicia : 35 Audiam te, inquit, cum accusatores tui venerint. Jussitque in prætorio Herodis custodiri eum.

Cap. 24 1 Post quinque autem dies descendit princeps sacerdotum Ananias, cum senioribus quibusdam, et Tertullo quodam oratore, qui adierunt præsidem adversus Paulum. 2 Et citato Paulo cœpit accusare Tertullus, dicens : Cum in multa pace agamus per te, et multa corrigantur per tuam providentiam, 3 semper et ubique suscipimus, optime Felix, cum omni gratiarum actione. 4 Ne diutius autem te protraham, oro, breviter audias nos pro tua clementia. 5 Invenimus hunc hominem pestiferum, et concitantem seditiones omnibus Judæis in universo orbe, et auctorem seditionis sectæ Nazarenorum : 6 qui etiam templum violare conatus est, quem et apprehensum voluimus secundum legem nostram judicare. 7 Superveniens autem tribunus Lysias, cum vi magna eripuit eum de manibus nostris, 8 jubens accusatores ejus ad te venire : a quo poteris ipse judicans, de omnibus istis cognoscere, de quibus nos accusamus eum. 9 Adjecerunt autem et Judæi, dicentes hæc ita se habere. 10 Respondit autem Paulus (annuente

sibi præside dicere) : Ex multis annis te esse judicem
genti huic sciens, bono animo pro me satisfaciam.
11 Potes enim cognoscere quia non plus sunt mihi dies
quam duodecim, ex quo ascendi adorare in Jerusalem :
12 et neque in templo invenerunt me cum aliquo
disputantem, aut concursum facientem turbæ, neque in
synagogis, neque in civitate : 13 neque probare possunt
tibi de quibus nunc me accusant. 14 Confiteor autem hoc
tibi, quod secundum sectam quam dicunt hæresim, sic
deservio Patri et Deo meo, credens omnibus quæ in lege
et prophetis scripta sunt : 15 spem habens in Deum, quam
et hi ipsi exspectant, resurrectionem futuram justorum et
iniquorum. 16 In hoc et ipse studeo sine offendiculo
conscientiam habere ad Deum et ad homines semper.
17 Post annos autem plures eleemosynas facturus in
gentem meam, veni, et oblationes, et vota, 18 in quibus
invenerunt me purificatum in templo : non cum turba,
neque cum tumultu. 19 Quidam autem ex Asia Judæi, quos
oportebat apud te præsto esse, et accusare si quid
haberent adversum me : 20 aut hi ipsi dicant si quid
invenerunt in me iniquitatis cum stem in concilio, 21 nisi
de una hac solummodo voce qua clamavi inter eos stans :
Quoniam de resurrectione mortuorum ego judicor hodie a
vobis.

22 Distulit autem illos Felix, certissime sciens de via hac,
dicens : Cum tribunus Lysias descenderit, audiam vos.
23 Jussitque centurioni custodire eum, et habere requiem,
nec quemquam de suis prohibere ministrare ei. 24 Post
aliquot autem dies veniens Felix cum Drusilla uxore sua,
quæ erat Judæa, vocavit Paulum, et audivit ab eo fidem
quæ est in Christum Jesum. 25 Disputante autem illo de
justitia, et castitate, et de judicio futuro, tremefactus
Felix, respondit : Quod nunc attinet, vade : tempore
autem opportuno accersam te : 26 simul et sperans quod
pecunia ei daretur a Paulo, propter quod et frequenter
accersens eum, loquebatur cum eo. 27 Biennio autem
expleto, accepit successorem Felix Portium Festum.

Volens autem gratiam præstare Judæis Felix, reliquit
Paulum vinctum.

Cap. 25 1 Festus ergo cum venisset in provinciam,
post triduum ascendit Jerosolymam a Cæsarea.
2 Adieruntque eum principes sacerdotum et primi
Judæorum adversus Paulum : et rogabant eum,
3 postulantes gratiam adversus eum, ut juberet perduci
eum in Jerusalem, insidias tendentes ut interficerent eum
in via. 4 Festus autem respondit servari Paulum in
Cæsarea : se autem maturius profecturum. 5 Qui ergo in
vobis, ait, potentes sunt, descendentes simul, si quod est
in viro crimen, accusent eum. 6 Demoratus autem inter
eos dies non amplius quam octo aut decem, descendit
Cæsaream, et altera die sedit pro tribunali, et jussit
Paulum adduci. 7 Qui cum perductus esset,
circumsteterunt eum, qui ab Jerosolyma descenderant
Judæi, multas et graves causas objicientes, quas non
poterant probare : 8 Paulo rationem reddente : Quoniam
neque in legem Judæorum, neque in templum, neque in
Cæsarem quidquam peccavi. 9 Festus autem volens
gratiam præstare Judæis, respondens Paulo, dixit : Vis
Jerosolymam ascendere, et ibi de his judicari apud me ?
10 Dixit autem Paulus : Ad tribunal Cæsaris sto : ibi me
oportet judicari : Judæis non nocui, sicut tu melius nosti.
11 Si enim nocui, aut dignum morte aliquid feci, non
recuso mori : si vero nihil est eorum quæ hi accusant me,
nemo potest me illis donare. Cæsarem appello. 12 Tunc
Festus cum concilio locutus, respondit : Cæsarem
appellasti ? ad Cæsarem ibis.

13 Et cum dies aliquot transacti essent, Agrippa rex et
Bernice descenderunt Cæsaream ad salutandum Festum.
14 Et cum dies plures ibi demorarentur, Festus regi
indicavit de Paulo, dicens : Vir quidam est derelictus a
Felice vinctus, 15 de quo cum essem Jerosolymis, adierunt
me principes sacerdotum et seniores Judæorum,
postulantes adversus illum damnationem. 16 Ad quos

respondi : Quia non est Romanis consuetudo damnare
aliquem hominem priusquam is qui accusatur præsentes
habeat accusatores, locumque defendendi accipiat ad
abluenda crimina. 17 Cum ergo huc convenissent sine ulla
dilatione, sequenti die sedens pro tribunali, jussi adduci
virum. 18 De quo, cum stetissent accusatores, nullam
causam deferebant, de quibus ego suspicabar malum.
19 Quæstiones vero quasdam de sua superstitione
habebant adversus eum, et de quodam Jesu defuncto,
quem affirmabat Paulus vivere. 20 Hæsitans autem ego de
hujusmodi quæstione, dicebam si vellet ire Jerosolymam,
et ibi judicari de istis. 21 Paulo autem appellante ut
servaretur ad Augusti cognitionem, jussi servari eum,
donec mittam eum ad Cæsarem. 22 Agrippa autem dixit
ad Festum : Volebam et ipse hominem audire. Cras,
inquit, audies eum. 23 Altera autem die cum venisset
Agrippa et Bernice cum multa ambitione, et introissent in
auditorium cum tribunis et viris principalibus civitatis,
jubente Festo, adductus est Paulus. 24 Et dicit Festus :
Agrippa rex, et omnes qui simul adestis nobiscum viri,
videtis hunc de quo omnis multitudo Judæorum
interpellavit me Jerosolymis, petentes et acclamantes
non oportere eum vivere amplius. 25 Ego vere comperi
nihil dignum morte eum admisisse. Ipso autem hoc
appellante ad Augustum, judicavi mittere. 26 De quo quid
certum scribam domino, non habeo. Propter quod produxi
eum ad vos, et maxime ad te, rex Agrippa, ut
interrogatione facta habeam quid scribam. 27 Sine
ratione enim mihi videtur mittere vinctum, et causas ejus
non significare.

Cap. 26 1 Agrippa vero ad Paulum ait : Permittitur
tibi loqui pro temetipso. Tunc Paulus extenta manu cœpit
rationem reddere : 2 De omnibus quibus accusor a
Judæis, rex Agrippa, æstimo me beatum apud te cum sim
defensurus me hodie, 3 maxime te sciente omnia, et quæ
apud Judæos sunt consuetudines et quæstiones : propter
quod obsecro patienter me audias. 4 Et quidem vitam

meam a juventute, quæ ab initio fuit in gente mea in
Jerosolymis, noverunt omnes Judæi : 5 præscientes me ab
initio (si velint testimonium perhibere) quoniam
secundum certissimam sectam nostræ religionis vixi
pharisæus. 6 Et nunc, in spe quæ ad patres nostros
repromissionis facta est a Deo, sto judicio subjectus : 7 in
quam duodecim tribus nostræ nocte ac die deservientes,
sperant devenire. De qua spe accusor a Judæis, rex.
8 Quid incredibile judicatur apud vos, si Deus mortuos
suscitat ? 9 Et ego quidem existimaveram me adversus
nomen Jesu Nazareni debere multa contraria agere,
10 quod et feci Jerosolymis, et multos sanctorum ego in
carceribus inclusi, a principibus sacerdotum potestate
accepta : et cum occiderentur, detuli sententiam. 11 Et per
omnes synagogas frequenter puniens eos, compellebam
blasphemare : et amplius insaniens in eos, persequebar
usque in exteras civitates. 12 In quibus dum irem
Damascum cum potestate et permissu principum
sacerdotum, 13 die media in via vidi, rex, de cælo supra
splendorem solis circumfulsisse me lumen, et eos qui
mecum simul erant. 14 Omnesque nos cum decidissemus
in terram, audivi vocem loquentem mihi hebraica lingua :
Saule, Saule, quid me persequeris ? durum est tibi contra
stimulum calcitrare. 15 Ego autem dixi : Quis es, domine ?
Dominus autem dixit : Ego sum Jesus, quem tu
persequeris. 16 Sed exsurge, et sta super pedes tuos : ad
hoc enim apparui tibi, ut constituam te ministrum, et
testem eorum quæ vidisti, et eorum quibus apparebo tibi,
17 eripiens te de populo et gentibus, in quas nunc ego
mitto te, 18 aperire oculos eorum, ut convertantur a
tenebris ad lucem, et de potestate Satanæ ad Deum, ut
accipiant remissionem peccatorum, et sortem inter
sanctos, per fidem quæ est in me. 19 Unde, rex Agrippa,
non fui incredulus cælesti visioni : 20 sed his qui sunt
Damasci primum, et Jerosolymis, et in omnem regionem
Judææ, et gentibus, annuntiabam, ut pœnitentiam
agerent, et converterentur ad Deum, digna pœnitentiæ
opera facientes. 21 Hac ex causa me Judæi, cum essem in

templo, comprehensum tentabant interficere. 22 Auxilio
autem adjutus Dei usque in hodiernum diem, sto,
testificans minori atque majori, nihil extra dicens quam
ea quæ prophetæ locuti sunt futura esse, et Moyses, 23 si
passibilis Christus, si primus ex resurrectione mortuorum,
lumen annuntiaturus est populo et gentibus. 24 Hæc
loquente eo, et rationem reddente, Festus magna voce
dixit : Insanis, Paule : multæ te litteræ ad insaniam
convertunt. 25 Et Paulus : Non insanio, inquit, optime
Feste, sed veritatis et sobrietatis verba loquor. 26 Scit
enim de his rex, ad quem et constanter loquor : latere
enim eum nihil horum arbitror. Neque enim in angulo
quidquam horum gestum est. 27 Credis, rex Agrippa,
prophetis ? Scio quia credis. 28 Agrippa autem ad
Paulum : In modico suades me christianum fieri. 29 Et
Paulus : Opto apud Deum, et in modico et in magno, non
tantum te, sed etiam omnes qui audiunt hodie fieri tales,
qualis et ego sum, exceptis vinculis his. 30 Et exsurrexit
rex, et præses, et Bernice, et qui assidebant eis. 31 Et cum
secessissent, loquebantur ad invicem, dicentes : Quia
nihil morte aut vinculis dignum quid fecit homo iste.
32 Agrippa autem Festo dixit : Dimitti poterat homo hic, si
non appellasset Cæsarem.

Cap. 27 1 Ut autem judicatum est navigare eum in
Italiam, et tradi Paulum cum reliquis custodiis centurioni
nomine Julio cohortis Augustæ, 2 ascendentes navem
Adrumetinam, incipientes navigare circa Asiæ loca,
sustulimus, perseverante nobiscum Aristarcho Macedone
Thessalonicensi. 3 Sequenti autem die devenimus
Sidonem. Humane autem tractans Julius Paulum, permisit
ad amicos ire, et curam sui agere. 4 Et inde cum
sustulissemus, subnavigavimus Cyprum, propterea quod
essent venti contrarii. 5 Et pelagus Ciliciæ et Pamphyliæ
navigantes, venimus Lystram, quæ est Lyciæ : 6 et ibi
inveniens centurio navem Alexandrinam navigantem in
Italiam, transposuit nos in eam. 7 Et cum multis diebus
tarde navigaremus, et vix devenissemus contra Gnidum,

prohibente nos vento, adnavigavimus Cretæ juxta
Salmonem : 8 et vix juxta navigantes, venimus in locum
quemdam qui vocatur Boniportus, cui juxta erat civitas
Thalassa. 9 Multo autem tempore peracto, et cum jam non
esset tuta navigatio eo quod et jejunium jam præteriisset,
consolabatur eos Paulus, 10 dicens eis : Viri, video
quoniam cum injuria et multo damno non solum oneris, et
navis, sed etiam animarum nostrarum incipit esse
navigatio. 11 Centurio autem gubernatori et nauclero
magis credebat, quam his quæ a Paulo dicebantur. 12 Et
cum aptus portus non esset ad hiemandum, plurimi
statuerunt consilium navigare inde, si quomodo possent,
devenientes Phœnicen hiemare, portum Cretæ
respicientem ad Africum et ad Corum. 13 Aspirante autem
austro, æstimantes propositum se tenere, cum
sustulissent de Asson, legebant Cretam.

14 Non post multum autem misit se contra ipsam ventus
typhonicus, qui vocatur Euroaquilo. 15 Cumque arrepta
esset navis, et non posset conari in ventum, data nave
flatibus, ferebamur. 16 In insulam autem quamdam
decurrentes, quæ vocatur Cauda, potuimus vix obtinere
scapham. 17 Qua sublata, adjutoriis utebantur,
accingentes navem, timentes ne in Syrtim inciderent,
summisso vase sic ferebantur. 18 Valida autem nobis
tempestate jactatis, sequenti die jactum fecerunt : 19 et
tertia die suis manibus armamenta navis projecerunt.
20 Neque autem sole, neque sideribus apparentibus per
plures dies, et tempestate non exigua imminente, jam
ablata erat spes omnis salutis nostræ. 21 Et cum multa
jejunatio fuisset, tunc stans Paulus in medio eorum, dixit :
Oportebat quidem, o viri, audito me, non tollere a Creta,
lucrique facere injuriam hanc et jacturam. 22 Et nunc
suadeo vobis bono animo esse : amissio enim nullius
animæ erit ex vobis, præterquam navis. 23 Astitit enim
mihi hac nocte angelus Dei, cujus sum ego, et cui
deservio, 24 dicens : Ne timeas, Paule : Cæsari te oportet
assistere : et ecce donavit tibi Deus omnes qui navigant

tecum. 25 Propter quod bono animo estote, viri : credo
enim Deo quia sic erit, quemadmodum dictum est mihi.
26 In insulam autem quamdam oportet nos devenire.
27 Sed posteaquam quartadecima nox supervenit,
navigantibus nobis in Adria circa mediam noctem,
suspicabantur nautæ apparere sibi aliquam regionem.
28 Qui et summittentes bolidem, invenerunt passus
viginti : et pusillum inde separati, invenerunt passus
quindecim. 29 Timentes autem ne in aspera loca
incideremus, de puppi mittentes anchoras quatuor,
optabant diem fieri. 30 Nautis vero quærentibus fugere de
navi, cum misissent scapham in mare, sub obtentu quasi
inciperent a prora anchoras extendere, 31 dixit Paulus
centurioni et militibus : Nisi hi in navi manserint, vos salvi
fieri non potestis. 32 Tunc absciderunt milites funes
scaphæ, et passi sunt eam excidere. 33 Et cum lux
inciperet fieri, rogabat Paulus omnes sumere cibum,
dicens : Quartadecima die hodie exspectantes jejuni
permanetis, nihil accipientes. 34 Propter quod rogo vos
accipere cibum pro salute vestra : quia nullius vestrum
capillus de capite peribit. 35 Et cum hæc dixisset, sumens
panem, gratias egit Deo in conspectu omnium : et cum
fregisset, cœpit manducare. 36 Animæquiores autem facti
omnes, et ipsi sumpserunt cibum. 37 Eramus vero universæ
animæ in navi ducentæ septuaginta sex. 38 Et satiati cibo
alleviabant navem, jactantes triticum in mare. 39 Cum
autem dies factus esset, terram non agnoscebant : sinum
vero quemdam considerabant habentem littus, in quem
cogitabant si possent ejicere navem. 40 Et cum anchoras
sustulissent, committebant se mari, simul laxantes
juncturas gubernaculorum : et levato artemone secundum
auræ flatum, tendebant ad littus. 41 Et cum incidissemus
in locum dithalassum, impegerunt navem : et prora
quidem fixa manebat immobilis, puppis vero solvebatur a
vi maris. 42 Militum autem consilium fuit ut custodias
occiderent, ne quis cum enatasset, effugeret. 43 Centurio
autem volens servare Paulum, prohibuit fieri : jussitque
eos qui possent natare, emittere se primos, et evadere, et

ad terram exire : [44] et ceteros, alios in tabulis ferebant, quosdam super ea quæ de navi erant. Et sic factum est, ut omnes animæ evaderent ad terram.

Cap. 28 [1] Et cum evasissemus, tunc cognovimus quia Melita insula vocabatur. Barbari vero præstabant non modicam humanitatem nobis. [2] Accensa enim pyra, reficiebant nos omnes propter imbrem qui imminebat, et frigus. [3] Cum congregasset autem Paulus sarmentorum aliquantam multitudinem, et imposuisset super ignem, vipera a calore cum processisset, invasit manum ejus. [4] Ut vero viderunt barbari pendentem bestiam de manu ejus, ad invicem dicebant : Utique homicida est homo hic, qui cum evaserit de mari, ultio non sinit eum vivere. [5] Et ille quidem excutiens bestiam in ignem, nihil mali passus est. [6] At illi existimabant eum in tumorem convertendum, et subito casurum et mori. Diu autem illis exspectantibus, et videntibus nihil mali in eo fieri, convertentes se, dicebant eum esse deum. [7] In locis autem illis erant prædia principis insulæ, nomine Publii, qui nos suscipiens, triduo benigne exhibuit. [8] Contigit autem patrem Publii febribus et dysenteria vexatum jacere. Ad quem Paulus intravit : et cum orasset, et imposuisset ei manus, salvavit eum. [9] Quo facto, omnes qui in insula habebant infirmitates, accedebant, et curabantur : [10] qui etiam multis honoribus nos honoraverunt, et navigantibus imposuerunt quæ necessaria erant.

[11] Post menses autem tres navigavimus in navi Alexandrina, quæ in insula hiemaverat, cui erat insigne Castorum. [12] Et cum venissemus Syracusam, mansimus ibi triduo. [13] Inde circumlegentes devenimus Rhegium : et post unum diem, flante austro, secunda die venimus Puteolos : [14] ubi inventis fratribus rogati sumus manere apud eos dies septem : et sic venimus Romam. [15] Et inde cum audissent fratres, occurrerunt nobis usque ad Apii forum, ac tres Tabernas. Quos cum vidisset Paulus, gratias agens Deo, accepit fiduciam. [16] Cum autem

venissemus Romam, permissum est Paulo manere sibimet cum custodiente se milite.

**17 Post tertium autem diem convocavit primos Judæorum.
Cumque convenissent, dicebat eis : Ego, viri fratres, nihil
adversus plebem faciens, aut morem paternum, vinctus
ab Jerosolymis traditus sum in manus Romanorum, 18 qui
cum interrogationem de me habuissent, voluerunt me
dimittere, eo quod nulla esset causa mortis in me.
19 Contradicentibus autem Judæis, coactus sum appellare
Cæsarem, non quasi gentem meam habens aliquid
accusare. 20 Propter hanc igitur causam rogavi vos videre,
et alloqui. Propter spem enim Israël catena hac
circumdatus sum. 21 At illi dixerunt ad eum : Nos neque
litteras accepimus de te a Judæa, neque adveniens
aliquis fratrum nuntiavit, aut locutus est quid de te
malum. 22 Rogamus autem a te audire quæ sentis : nam
de secta hac notum est nobis quia ubique ei contradicitur.
23 Cum constituissent autem illi diem, venerunt ad eum in
hospitium plurimi, quibus exponebat testificans regnum
Dei, suadensque eis de Jesu ex lege Moysi et prophetis a
mane usque ad vesperam. 24 Et quidam credebant his
quæ dicebantur : quidam vero non credebant. 25 Cumque
invicem non essent consentientes, discedebant, dicente
Paulo unum verbum : Quia bene Spiritus Sanctus locutus
est per Isaiam prophetam ad patres nostros, 26 dicens :
Vade ad populum istum, et dic ad eos :
Aure audietis, et non intelligetis,
et videntes videbitis, et non perspicietis.
27 Incrassatum est enim cor populi hujus,
et auribus graviter audierunt,
et oculos suos compresserunt :
ne forte videant oculis,
et auribus audiant,
et corde intelligant, et convertantur,
et sanem eos.
28 Notum ergo sit vobis, quoniam gentibus missum est hoc
salutare Dei, et ipsi audient. 29 Et cum hæc dixisset,**

exierunt ab eo Judæi, multam habentes inter se quæstionem.

30 Mansit autem biennio toto in suo conducto : et suscipiebat omnes qui ingrediebantur ad eum,
31 prædicans regnum Dei, et docens quæ sunt de Domino Jesu Christo cum omni fiducia, sine prohibitione.